Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 174 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Liepos - July 30, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Kriksas

Netikėtas Susitikimas.
Kova už Įkalintuosius.
Patinka Jonas Molis.
Mūsų Maudynės.
Rašo R. MIZARA

Aną dieną sutikau **Petrą Harisiādes'ą**, niūjorkiškio graikų darbininkų laikraščio redaktorių.

Petras tik ką buvo paleistas iš kalėjimo, kuriame išsėdėjo apie du mėnesiu.

—Tamstą matau, ar jūsų šešėlį? — netikėtai sutikęs jį, teiraujuos.

—Mane, mane!—nusišypsojo užklaustasis.—Paleido tik laikinai. Keleto savaičių bėgyje teisėjas padarys "pastovų" sprendimą.

Harisiades Amerikoje gyvena arti 40 metų; jis vedęs amerikietę moterį, turi čiagimių vaikų. Bet jis nepilietis, nors juo labai norėjo patapti.

Kadaise valdžia jį suėmė, palaikė kalėjime ir paleido po bėla. Vėliau Petras ir vėl buvo įkalintas, kaip "labai pavojingas" asmuo; buvo taikomas išdeportuoti į monarchistinę - fašistinę Graikiją, kur jo laukia mirtis.

Petras kreipėsi į teismą ir teisėjas sutiko laikinai jį paleisti iš kalėjimo.

Kas bus toliau,—nežino.

★ ★ ★

—Pavojingiausias šiuo metu mums, nepiliečiams, dalykas glūdi tame: justicijos sekretorius Tom Clark įkalina mus ir atsisako paleisti bent po kokia bėla. Juk tai laužymas Teisių Biliaus principų. Ligi šiol tik aiškių žmogžudžių nepaleisdavo po bėla; dabar imami pažangesnės minties žmonės, niekuo nenusikalte ir laikomi kalėjime.

—Taip daroma ne tik su nepiliečiais, — įsikišau.

—Sutinku ! Taip daroma ir su piliečiais. Žiūrėkime, kas vyksta su teisiamaisiais komunistų vadovais, su Winstonu, Greenu, Hall'u.

Petras Harisiades išėjo laisvėn dvasiniai nei kiek nepalaužtas. Kaip visuomet, jis pilnas energijos, ryžto ir drąsos.

—Kova už išlaisvinimą įkalintųjų darbo žmonių veikėjų,—pabrėžia Petras Harisiades, — yra pirmutinis ir vyriausias Amerikos žmonių uždavinys šiuo metu.

Pasispaudėme rankas. Vienmarškinis Petras nuskubėjo darban.

—Linkėjimai jūsų personalui!—buvo jo paskutiniai žodžiai.

★ ★ ★

Dramaturgas George Bernard Shaw teigia, jog šiandien Europoje tvirčiausis taikos ramstis yra Stalinas.

Rašytojas turbūt nė nepagalvojo, kad jis šiuo savo pareiškimu labai suerzins imperialistinių širšių lizdą.

★ ★ ★

—Ar ponas sutiktumėt man pasakyti, kas yra tas Jonas Molis? Tokį klausimą pastatė vienas dipukas, malonus žmogus, nesenai atvykęs iš Vokietijos.

—Tamsta skaitote jo straipsnius?

—Jo, jo!—atsako jis.

—Patinka?

—Man patinka; įdomūs! Bet nemanau, kad jie patiktų "tūliems kitiems." Jo anekdotas apie francūzišką aviną— mitriai pritaikytas mūsų poetams, esantiems rezervate. Buvau aš ten!...

Pasiklausęs naujo prieteliaus pastabų, tariau:

—Jei tik patinka, tai ir gerai. Skaitykite, o Jonas Molis, kol bus ten, kur jis dabar yra, parašys daugiau ir dar įdomesnių straipsnių.

★ ★ ★

Aną dieną skaitau viename komerciniame dienraštyje, tū-

(Tąsa 5-tam pusl.)

Komunistų Vadų Advokatai Reikalauja Panaikint Bylą Kaipo Kreivai Vedamą

TEISĖJAS ATMETA REIKALAVIMĄ; VĖL BANDO PRIVERST LIUDYTOJĄ IŠDUOT KT. KOMUNISTUS

New York. — Yolanda Hall'ienė, buvusi kolegijos mokytoja, liudydama komunistų teisme, sumušė FBI šnipukų melus, būk Komunistų Partija "slaptose klasėse" mokė, kaip gadinti fabrikus ir prievartos žygiais nuversti Amerikos valdžią.

Hallienė, Illinojaus komunistų veikėja, apleidus kolegijos darbą, nuėjo dirbti į lėktuvų fabriką ir tapo CIO Automobilių Darbininkų Unijos 332-jo skyriaus pirmininke.

Prokuroras kaltintojas McGohey ir teisėjas Medina kartotinai reikalavo, kad komunistas liudytojas Anthony Krchmarek išduotų sąrašą žmonių, kurie 1945 metais lankė Komunistų Partijos mokyklą Chicagoj. Krchmarekas griežtai atsisakė kitus partijiečius išdavinėti.

Visi komunistų advokatai užprotestavo, kad teismas sauvališkai bando paversti liudytojus šnipais prieš savo draugus. Teisėjas Medina už tai kartotinai grasino advokatus nubausti.

Prokuroras McGohey kaltino advokatą Harry Sacherį, kad jis, girdi, duodąs nurodymus liudytojam, ką jie turį sakyti.

Sacheris pareiškė, jog tai aršiausias įžeidimas iš McGohey'o pusės ir džiūrės kurstymas prieš kaltinamuosius. Jis todėl pareikalavo, kad McGohey atsiprašytų, ir kreipėsi į teisėją, kad panaikintų šį teismą, kaipo kreivai, vienpusiškai vedamą. To reikalavo ir kiti komunistų advokatai.

Teisėjas Medina atmetė reikalavimus; pagrasino sustabdyt komunistų ir jų advokatų kalbas; pareiškė, kad šis teismas baisiai nuvarginęs jį; išėjo į atskirą kambarį ir, pasnaudęs 12 minučių, sugrįžo į teismo salę.

Kompanijos Reikalauja Baudžiamųjų Įstatymų Prieš Mainierių Uniją

Washington. — Pietinių Angliakasyklų Savininkų Sąjunga vadino Mainierių Uniją ir kitas didžiąsias unijas "monopolijomis". Sąjungos pirmininkas Joseph E. Moody, kalbėdamas finansinei Senato komisijai, ragino Kongresą nutarti, kad tos unijos būtų pažabotos pagal esamus įstatymus prieš trustus.

Moody deklamavo, kad jeigu John Lewis, Mainierių Unijos pirmininkas, nebus suvaldytas, tai jis "galės tapt visos šalies viešpačiu."

Kasyklų kompanijų advokatai ieško įstatymo, pagal kurį galėtų patraukt Lewisą teisman už tai, kad jis įsakė angliakasiam tik 3 dienas per savaitę dirbti, iki bus padaryta nauja sutartis su samdytojais.

Tūlos kompanijos siūlėsi panaujinti tą pačią sutartį, jeigu Lewis atšauks darbo dienų apribojimą. Lewis atmetė pasiūlymą, vadindamas jį juokingu.

460,000 Anglų Gelžkeliečių Streikan Ruošiasi

London. — Anglijos Geležinkeliečių Unija, turinti 460,000 narių, pranešė valdžiai, kad už trijų savaičių jie bus iššaukti streikan, jeigu valdžia nepakels algą $2 per savaitę.

Vidutinė anglų geležinkeliečių alga dabar yra 19 iki 28 dolerių savaitėje.

Australų Policija Daužo Jūrininkų Demonstracijas

Sydney, Australija.—Šimtai laivakrovių ir prekinių jūrininkų demonstravo prieš valdžios rūmus Sydney ir Melbourne; smerkė "socialistų" valdžią, kad ji pašaukė kareivius angliakasių streikui laužyti. Policija mušė ir blaškė demonstrantus.

Graikų Fašistai 51 Sykį Sulaužė Albanijos Sieną

Lake Success, N. Y. — Graikijos fašistų kariuomenė jau 51 sykį darė provokatoriškus žygius prieš Albanijos pasienį, kaip skundžiasi albanų valdžia Jung. Tautoms.

Kariniai graikų fašistų lėktuvai vėl du kartu skraidė per Albanijos žemę.

Korejietės Protestuoja Prieš Daugpatystę

Seoul, Koreja. — 3,000 korejiečių moterų demonstravo, šaukdamos uždraust valdininkams turėti po dvi, tris ar daugiau pačių.

Susirinkusios prie valdžios rūmų pietinėj Korejoj, demonstrantės įteikė seimui reikalavimą užgint valdininkams laikyti daugiau kaip po vieną pačią. Jos sakė, kai valdininkai turi būrius pačių, tai juo labiau plėšia kyšius iš žmonių.

(Pietinės Korejos valdžia yra amerikonų kontroliuojama.)

Fortaleza, Brazilija. — Nusirito auto-sunkvežimis nuo kalno; žuvo 10 važiuotojų; sužeista 8.

Amerikos Lietuviai Prieš Mundto Bilių

Brooklyn, N. Y. — Su visais pažangiaisiais amerikiečiais Amerikos Lietuvių Literatūros Draugija griežtai išstoja prieš nelemtąjį Mundt-Ferguson-Johnston Bilių, kurio tikslas yra užgniaužti Amerikos žmonių demokratines teises. Draugija pasiuntė sekamą telegramą:

Senate Judiciary Committee
US Senate,
Washington, D. C.

In the name of seven thousand members we ask you to reject Mund-Ferguson-Johnston Bill. Its adoption by the Congress would be a deadly blow to the Constitutional democracy of this country.

American Lithuanian Literary Association
A. BIMBA, president
D. M. SHOLOMSKAS, secretary
Dr. J. J. KASHKEVICH, treasurer

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

New York. — Federalis apskrities teisėjas Medina penktadienį grūmojo griežtai aprėžt bei nukirst kalbasliudijimus, kuriais ginama kaltinamieji komunistų vadai.

Washington. — Beveik rekordiniai pakilo sirgimai kūdikių paralyžium įvairiose valstijose.

Paryžius. — Francijos senatas užgyrė karinį Atlanto paktą tokiu balsų daugumu, kaip 14 prieš 1. Tik komunistai senatoriai balsavo prieš paktą.

Berlin. — Amerikonai ir anglai ketina nuo pirmadienio sustabdyt maisto ir kitų daiktų gabenimą lėktuvais per sovietinį ruožtą į savo valdomą vakarinę Berlyno dalį; sako, esą ten jau 5 mėnesiam oru prigabenta maisto.

New York. — Ateivybės valdininkai buvo pasimoję atšaukt $5,000 užstatą Aleksandro Bittlemano ir uždaryt jį Ellis Islando kalėjime deportavimui iš Amerikos, kaip nepilietį komunistą.

Smarkūs Bittlemano advokatų protestai atmušė šį bandymą įkalint Bittlemaną, pirmininką komunistinio žydų laikraščio Freiheit leidyklos.

Washington. — CIO Plieno Darbininkų Unija dėl naujos sutarties su kompanijomis reikalauja pakelti valandinę algą apie 13 centų ir kad samdytojai mokėtų po 17 ir pusę centų nuo valandos į gerovės fondus.

Unija sako, privalo būti įvesta samdytojų lėšomis $125 mėnesinė pensija sulaukusiems 65 metų amžiaus darbininkams.

Roma. — Popiežiaus sekretorius nieko neatsakė reporteriams į klausimus apie ginčą tarp New Yorko kardinolo Spellmano ir Eleanoros Rooseveltienės, prezidento našlės, kas liečia valdžios paramą bažnytinėms mokykloms.

Washington. — Karo jėgų sekretorius L. Johnsonas pranešė, kad valdžia gavo 2 bilionus dolerių už parduotus, atliekamus nuo karo daiktus. Tie daiktai Amerikos valdžiai lėšavo 10 bilionų dolerių.

ACHESONAS SAKĖ, JUNGTINĖS VALSTIJOS PLANUOJA ĮSIVERŽIMO KELIĄ EUROPON

Washington. — Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson sakė kongresmanų komitetui užsieniniais reikalais, jog Trumano politika siekia užtikrinti vakarinėje Europoje vietas, kur amerikonų armija galėtų išlipti, girdi, "apsigynimui" prieš Sovietų Sąjungą.

Achesonas visu įkarščiu šaukė Kongresą užgirti $1,450,000,000 ginkluoti europinius Atlanto pakto kraštus, taip pat Graikiją, Turkiją ir kitus Amerikos "draugus" per metus.

Achesonas skiedė, kad jei bent viena kulka mažiau būtų tiem kraštam duota, tai grėstų jiem užpuolimas iš Sovietų pusės. Jis taip nusikalbėjo, kad Sovietus lygino net su "gengsteriais."

Penktadienį panašiai kurstė prieš Sovietų Sąjungą Louis Johnsonas, visų Amerikos ginkluotų jėgų sekretorius, ir generolai, reikalaudami ginkluot minimus kraštus pagal Trumano planą.

41 Milionas Dolerių Paskirta Tik Dviem Submarinam

Washington. — Kongresas pirmiau paskyrė 30 milionų dolerių dviem naujiem submarinam pastatyti. Dabar gi pridėjo dar 11 milionų tam darbui.

(Submarinas yra palyginti mažas karinis laivas, galįs per ištisas valandas po vandeniu plaukti.)

Trumanas Kviečia Reakcinį Tomą Clarką į Aukščiausio Teismo Teisėjus

CLARKAS, KAIPO GENERALIS PROKURORAS, URMU PERSEKIOJO POLITINIUS PAŽANGŪNUS

Washington. — Prezid. Trumanas pakvietė generalį Jungtinių Valstijų prokurorą Tomą Clarką į Aukščiausiojo Teismo teisėjus, vieton mirusiojo teisėjo Franko Murphy'o, pažangaus kataliko. Neva demokratas Clarkas yra atžagareiviškas protestantas-presbyterionas iš Texas valstijos.

Kartu prezidentas skyrė nauju generaliu prokuroru kataliką senatorių J. Howardą McGrathą, pirmininką Nacionalinio Demokratų Komiteto.

Clarkas pasikalbėjime su reporteriais džiaugėsi pakvietimu į Aukšč. Teismą. McGrath sakė dar pagalvosiąs, ar apleist senatoriaus vietą ir tapt generaliu prokuroru.

Clarko Žygiai prieš Pažangūnus

Kaipo generalis prokuroras, Clarkas pasižymėjo progreysvių amerikiečių persekiojimais. Tarp Clarko padarytų žygių yra šie:

Jo įsakymais per 4 metus buvo areštuota daugiau kaip 4,000 sveturgimių ir skiriama deportavimui iš Amerikos, kaip įtariami komunistai bei kiti kairieji.

Clarko sumanymu, Trumanas įvedė "ištikimybės" kvotimus daugiau, kaip dviem milionam valdinių darbininkų - tarnautojų.

Clarkas sukurstė bylą prieš 12 Komunistų Partijos vadų neva dėl to, būk jie suokalbiavę skelbti, kad reikią nuversti Jungtinių Valstijų valdžią jėga ir prievarta.

Clarkas įsakė patraukti teisman Harry Bridges, kovingą vakarinių CIO laivakrovių vadą, neva už tai, kad Bridges apgavingai išgavęs Amerikos pilietybės popierius, esą, po priesaika užsigindamas, kad buvęs komunistas.

O birželio 30 d. Clarkas, kalbėdamas Milwaukee, prisipažino, jog teismu prieš Bridgesą nori sulaužyt Havajų laivakrovių streiką.

Pagal Clarko planus, sudarytos bylos prieš Algerį Hissą, velionio prezidento Roosevelto bendradarbį, ir prieš Judith Coplonaitę, neva kaip valdžios sekretų išdavinėtojus "sovietiniams agentams".

Tai Clarkas atsako už aršius persekiojimus vokiečio prieš - naciško kovotojo Gerhart Eislerio ir jo žmonos.

Jis viešai gyrėsi, kad jo FBI šniukštai per vienus 1948 metus iškvotė 547,523 nužiūrimus "raudonuosius."

Jis nė kartą nestojo už pilietinių teisių gynimą; nejkalino nė vieno negrų linčiuotojo; nepasiuntė kalėjiman nė vieno trusto už įstatymų laužymą.

Kuomet pirmiau Clarkas buvo Texas valstijos prokuroru, tos valstijos seimelis priėmė papeikimo rezoliuciją Clarkui už neteisingą teismų vedimą.

Tokį tai asmenį Trumanas parinko į Aukščiausiojo Teismo teisėjus.

Slepia Kyšininkus, Ieškančius Kompanijom Pelnų iš Valdžios

Washington. — Tyrinėjančioji senatorių komisija vis dar slepia vardus politikierių, kurie žadėjo įvairiems fabrikantams išgauti karinius valdžios užsakymus už 5 nuošimčius atlyginimo iš tos pinigų sumos, kurią fabrikantai gaus iš valdžios.

Generolas Vaughan, prezidento Trumano padėjėjas, andai sakė, jog už 5 nuošimčius kyšių darbuojasi 300 karininkų, buvusių ir esamų Kongreso narių ir kt. politikierių Washingtone.

Užtiktas buvusio pulkininko ir valdininko James V. Hunto dienynas rodo, kaip jis pats ir daugelis kitų stengėsi už 5 nuošimčius atlyginimo paveikti valdžią, kad duotų pelningus karinius užsakymus tam tikriem fabrikantam.

Tiktai du generolai suspenduoti už tokią meklerystę.

Amerika Vis Ginkluoja Čiango Tautininkus

Washington. — Kinijos Čiang Kai-šeko tautininkų valdžia praeitą savaitę užmokėjo Amerikai 11 tūkstančių dolerių už keturis pirktus karinius laivus. Pačiai Amerikai tie laivai lėšavo 2 milionu, 450 tūkstančių dolerių.

Amerikos valstybės departmentas praeitą ketvirtadienį paskelbė, jog pardavė Čiango valdžiai už $119,247 "atliekamus" karinius reikmenis, kurie šiai šaliai lėšavo $12,547,626. Taigi Čiangas tuos ginklus ir amuniciją gavo pigiau, negu vienas procentas tikrosios jų vertės.

Paryžius. — Streikuoja 12,000 madingų moteriškų drabužių siuvėjų, reikalaudamos daugiau algos.

ORAS.—Karšta ir lietus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Dirbtinas Žmonių Gąsdinimas

Mūsų krašto vyriausybė pasiryžo ne juokais duoti $1,450,000,000 vertės ginklų fašistinėms, kvislinginėms ir kitokioms valdžioms Europoje ir gana!

Kai Šiaurės Atlanto Paktas buvo debatuojamas USA senate, tai tūli senatoriai, stoją už tą karinę sutartį, sakė: nepaisykime, kas bus toliau, dabar būtinai priimkime šią sutartį; jeigu valdžia paskui reikalaus tai sutarčiai "sutvirtinti" bilijonų dolerių, tuomet žiūrėsime, ką darysime.

Kiekvienam buvo aišku, jog Trumano administracija **reikalaus** bilijonų dolerių "Europos demokratijoms (tokioms, kaip Portugalija, Graikija, Turkija) ginkluoti. Kiekvienam buvo žinoma, kad Atlanto sutartis be ginklavimosi nieko nereikštų ir ji Wall strytui nebūtų reikalinga.

Visi tie, kurie plepėjo, būk valdžia "gal" nereikalaus bilijonų dolerių "Europos Vakarams" ginkluoti, **atvirai melavo.** Jie žinojo, kad valdžia reikalaus ir reikalaus tuojau.

Atlanto Pakto priėmimui buvo naudoti visokie melai ir nešvanki propaganda tam, kad "įrodžius" tūliems senatoriams, kodėl jie turį balsuoti už tąjį dokumentą.

Republikonas Dulles, buvęs delegatu Paryžiaus konferencijoje, atvirai pasakė, jog ten buvo siektasi suvaidinti visokių "triksų". Tūli amerikinės delegacijos nariai stojo net už tai, kad nepriimti nei vieno Tarybų Sąjungos delegacijos pasiūlymo, nepaisant, koks jo būtų turinys. Tie asmenys, sako Dulles, norėjo sugrįžti iš Paryžiaus ir pasakyti USA senatui; žiūrėkit, su bolševikais negalima susitaikyti, todėl jūs privalote koveikiausiai užgirti Atlanto Paktą. Tiesa, amerikinėje delegacijoje visgi viršų paėmė tie, kurie nesutiko su anų skymais, bet ir tie, kurie stojo už tarimąsi su bolševikais, tarėsi **nenuoširdžiai,** o tik "dėl svieto akių."

Kai tik Atlanto Paktas buvo užgirtas, tuojau Trumanas pateikė USA Kongresui projektą, pagal kurį turėtų būti tuojau paskirta paminėtoji suma ginklavimui "Vakarų Europos."

Pradėta isteriški Kongreso narių gąsdinimai.

Girdi, Tarybų Sąjunga labai ginkluojasi; Amerikos šnipai turį surinkę davinių apie to krašto ginklus —mes turį ją pasivyti.

Dabar jau ir Tarybų Sąjungos lėktuvai geri ir jų daug. Dabar jau ir Tarybų Sąjungos kariuomenė labai didelė ir ji labai gera. Dabar viskas T. Sąjungoje didelis ir geras, tvirtas, — mes turį pasivyti ją!... O kad ją pasivyti, tai reikią Vakarų Europą apginkluoti (Amerikos pinigais).

Tam tikslui siunčiama specialė militarinė misija Europon, kuri parveš daugiau "šiurpu krečiančių" žinių, pirštu rodančių, kad Amerika privalanti ginkluoti "Vakarų Europą."

Po Paryžiaus konferencijos Wall strytas nusigando, kad pasaulyje iš tikrųjų gali būti einama prie taikaus sugyvenimo. Wall strytui rūpi, mat, karas — ypatingai tai rūpi ginklų ir amunicijos magnatams; jei negalima tučtuojau uždegti pasaulį karštuoju karu, tai reikią palaikyti bent šaltasis!

Wall strytas ir visokie karo provokatoriai nusigando, kad senate atsiranda žmonių, kurie nenoriai jo klauso, nenoriai pildo jo reikalavimus, o tūli iš viso atsisako jo šiuo reikalu paklausyti. Todėl tie žmonės, tie senatoriai arba kongresmanai veikią isteriškais šauksmais ir visokiais kitokiais triksiškais būdais pagąsdinti ir juos visus padaryti paklusniais.

Va, kodėl mes sakome, šis visas nepažabotas isteriškas šauksmas sudaro rimtą pavojų mūsų, amerikiečių tautai, mūsų kraštui.

Kiekvienas, kuriam rūpi taika ir jos išlaikymas, privalo kovoti prieš šį Wall stryto propagandistų bjaurų melų vajų.

Kiekvienas turėtų kaip nors prieiti prie savo kongresmanų, prie savo senatorių ir jiems pasakyti, kad jie nebalsuotų už pasaulio ginklavimą, — **kad jie balsuotų už pasaulio nuginklavimą, už ilgametę taiką.**

Kiekvienas amerikietis juk turėtų puikiai nusimanyti, kad Europos žmonės, kaip ir Amerikos žmonės, nori ne tankų, bet traktorių, ne šautuvų, bet plūgų ir kuliamųjų mašinų; ne armotų, bet namų, — namų gyvenimui, — mokykloms pastatų.

Kiek bus daugiau išleista šaltajam karui, tiek mažiau bus išleista statybai, mitybai ir kitokiems reikalams, gerinantiems žmonių gyvenimą.

Kai Washingtonas Kalba Apie Juodųjų Teises...

Tuomet, kai Washingtone kalbama apie "suvaldymą" linčiuotojų, tai Floridoje, kurortų žemėje, šiomis dienomis buvo nulinčiuotas 20 metų amžiaus negras, Ernest Thomas.

Susidarė govėda linčininkų, sugavo šį negrą ir, ot, paprastai sau, ėmė ir "nuteisė savo teismu."

Negras kaltinamas, girdi, išprievartavime baltos moters.

Lengva pasakyti "kaltinamas". Bet kas jį kaltino? Kas patyrė, kaip ten buvo? Kas gali dabar, kai negras jaunuolis jau brutališkai nužudytas, tikrai pasakyti, kad jis tai atliko?

Pagaliau: mes gi turime teismus. Florida taipgi sakosi turinti "bešališkus teismus", kuriuose visi turį lygią teisę ir lygų balsą.

Jeigu taip, tai kuo vadovaudamiesi linčininkai šį jauną negrą nužudė, nulinčiavo?

Tolydžio Washingtone, USA Kongrese, kalbama apie civilines žmonėms teises, apie negrų teises, apie pripažinimą negrams tokių pat teisių, kokias turi baltieji...

Kalbama ir kalbama, o linčiavimas negrų tebevyksta!..

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

SPELLMANO "ADVOKATAI"

Čikagos klerikalų "Draugas" pasimojo ginti kardinolą Spellmaną po to, kai šviesesnioji Amerikos visuomenė jį kritikavo dėl jo įžūlaus puolimo, padaryto prieš Eleanorą Rooseveltienę.

Kaip žinia, kardinolas Spellmanas, kuris neperseniai pagarsėjo duobkasių streiko laužymu, begėdiškai išbjauriojo Rooseveltienę. Klerikalų organas šitaip dėl to posmuoja:

> Kadangi Eleonora Roosevelt ienė, buvusio U. S. prezidento žmona, savo kolumnoj "My Day," kuri dedama gana dideliame dienraščių skaičiuje, keliais atvejais išėjo prieš katalikus, kurie reikalavo lygybės ir teisybės skirstant valstybės pinigus mokyklų paramai, Jo Eminencija kardinolas Spellman pusėtinai aštriai ją, p. Roosevelt ienę pabarė.
>
> Tasai pabarimas, mūsų supratimu, buvo visai vietoje. Jau seniai buvo reikalinga, kad kas pasakytų p. Rooseveltienei tiesos žodį. Ne vien tik švietimo biliaus reikalu, bet ir kitais atvejais yra parodžiusi nepalankumo Katalikų Bažnyčiai. Kard. Spellman ne be pagrindo ją barė. Savo laiku ji pusėtinai rūpestingai paglobodavo prieškatalikiškus elementus ir net komunistų bendrakeleivius.

Ne tiesą klerikalų laikraštis rašo, būk Spellmanas Rooseveltienę tik "pabarė." Jis nepabarė, bet iškoliojo, pasakydamas, būk ši moteriškė neturinti teisės vadintis amerikiete motina!

Draugo redaktoriai, be abejojimo, žino, jog Spellmanas pasielgė negražiai, neetiškai, neteisingai užpuldamas velionio Roosevelto našlę. Bet ką gi jie darys? Jiems juk nevalia sakyti, kad Spellmanas padarė klaidą, — žiaurią klaidą, — ne jei jie taip sakytų, negautų iš katalikų dvasiškijos nei cento. O tuomet!...

Kiekvienam galvojančiam žmogui yra aišku, jog kardinolo Spellmano "išsišokimas" prieš Rooseveltienę uždavė jam pačiam smūgį, nes Rooseveltienė mokėjo jam tinkamai atkirsti ir pastatyti Spellmaną "jam tinkamon vieton."

"PAX CHRISTI" KONGRESAS

Arūnas Čikagos Marijonų laikraštyj rašo:

> Retai kada Liurdas matė tokią minią žmonių, kaip praeitą savaitę, kada antrasis tarptautinins "Pax Christi" kongresas čia sutraukė iš viso pasaulio virš 40,000 maldininkų.
>
> Iš 34 tautų suvažiavo delegacijos. Gausiausios jų atvyko iš Vokietijos, Italijos ir Kanados. Bet nei vienam maldininkui nebuvo duotas leidimas išvažiuoti iš anapus "geležinės uždangos" ir anas tautas atstovavo atvykę "D. P." iš Vokietijos. Tokiu būdu Lietuva irgi buvo atstovaujama nedidelės delegacijos iš 18 asmenų, atvykusios iš Vokietijos.
>
> Milano arkivyskupas kardinolas Schuster, apsuptas 40 kardinolų, arkivyskupų ir vyskupų atidarė kongresą, trukusį tris dienas.

Arūnas apverkia "anapus uždangos" esančiuosius, kodėl jie nebuvo kongrese? O ką gi jie ten būtų veikę? Šiuo metu, — darbymetis, žmonės turi derlių nuo laukų imti, o ne be reikalo važinėtis. Minėtame kongrese buvo, kaip pats Arūnas pareiškia, virš 40 kardinolų ir arkivyskūpų! O kiek vyskūpų? Kiek prelatų, kunigų? Pastarųjų tūkstančiai. Bet tai žmonės, kurie turi laiko ir pinigų, todėl gali laisvai ir gražiai pasivažinėti.

Dipukai, esą Vokietijoje, taipgi turi užtenkamai laiko — jie, kaip tikri Dievo paukšteliai, nei sėja, nei pjauna, bet valgo! Ir dar pinigų turi važinėtis į bereikšmius kongresus.

Minėtasis kongresas nieko visuomeniniai naudingo nenutarė ir jis negalėjo nutarti.

Na, o jei, sakysime, iš "anapus uždangos" būtų vienas kitas katalikas panorėjęs važiuoti į paminėtąjį kongresą, ar, jūs manote, juos būtų Francūzijos valdžia įsileidusi?! Tegu būtų koks nors padorus katalikas, sakysime, iš Lietuvos, Lenkijos, Čechoslovakijos ar Vengrijos pasiryžęs važiuoti. Paryžiaus valdžia jį būtų apšaukusi komunistu ir nebūtų įsileidusi.

Ar ne panašiai Francūzijos valdžia pasielgė su daugeliu tų žmonių, kurie vyko į tarptautinį taikos kongresą, įvykusį balandžio mėnesį Paryžiuje!

PIRMOJI APSIGYNIMO LINIJA

Dienraštis Vilnis rašo:

> Suėjo metai laiko, kaip vyriausybė metė apkaltinimą Komunistų Partijos vadams "konspiracijoj." Prasidėjo septintas mėnuo nuo bylos pradžios Foley Square teismabuty.
>
> **Kaltinamieji, iš sykio, pareiškė, kad byla prieš juos yra dalis ofensyvos prieš visą darbininkų judėjimą. Per šiuos dvylika mėnesių visi lojalūs darbininkų judėjimui žmonės turėjo tiek ir tiek progų įsitikinti, kad byla prieš komunistus nėra išimtis iš bendros kovos prieš darbininkų judėjimą.**
>
> Tafto - Hartley aktas pasilieka galioje. Angliakasių unija nubaudžiama $1,300,000 — kam darbininkų judėjimo istorijoj nėra precedento. **Linčininkai ir k u kluks klanai dar labiau išplėtė savo terorą prieš negrus. Apie civiles teises 14 milionų negrų prezidentas Trumanas "užmiršo." Trumanas žuvavo Floridoj, kada Kongresas laidojo civilių laisvių programą, jo paties taip iškilmingai paskelbtą.**
>
> FBI agentai, oficialiai ir slapukai, išplėtė savo tinklą per visą plačią šalį, apimdami unijas ir visas viešąsias įstaigas, įskaitant mokslo įstaigas.
>
> Teroristiniai veiksmai plečiasi. Užteńka tik atsimint pasikėsinimą prieš Maurice Travis'ą ir suokalbį prieš American Zinc kompanijos streikuojančius darbininkus ir jų lyderius Fairmount City, Illinois. Šnipai ir padaužos vėl pasirodė ant scenos. Nužudymas moteriškų rūbų siuvėjų unijos organizatoriaus ir pasikėsinimai prieš brolius Reutherius yra dalis bendros kovos, kurią veda openšaperiai, kompanijų gengsteriai.
>
> **Komunistų vadai, o vėliau Wallace, Marcantonio, Robesonas ir Baldwinas sakė teisybę, kada jie nurodė ir pabrėžė, jog kova prieš komunistus yra kova prieš visą progresyvį judėjimą, prieš negrus, prieš sveturgimius, prieš civiles laisves.**
>
> **Komunistų teisių gynimas, kaip teisingai pareiškė Henry Wallace dar pereitą vasarą, yra visos Amerikos demokratijos pirmoji apsigynimo linija.**
>
> Tą patį patvirtino ir tie 1,300 delegatų, kurie didžiu balsu prabilo Teisių Biliaus apgynimo kongrese!

KODĖL KATALIKAI REMIA KOMUNISTUS?

Labai įdomus ir svarbus klausimas. Jo negali suprasti Naujienų redaktorius. Aną dieną jis išsigandusiai rašė, kad Trieste, Italijoje ir Francūzijoje milijonai tikinčiųjų eina išvien su komunistais, remia juos, balsuoja už juos, rašosi į jų partiją ir t.t. Kiek giliau protaująs žmogus pasakys, jog tai parodo tikinčiųjų supratimą, kad komunistai gina jų kasdieninius reikalus, padeda jiems kovoti už gyvenimo pagerinimą.

Bet ne taip suprantą Grigaitis. Jis sako:

"Katalikai, kurie rašosi į komunistų organizacijas, balsuoja už juos rinkimuose ir kitokiais būdais juos remia, laiko komunistus savo draugais dėl to, kad jie jų nepažįsta."

Tokį nonsensą tik Naujienų redaktorius ir tegali iškepti. Argi Francūzijos ir Italijos katalikai nemato savo komunistų darbų? Mato juos kasdien. Nejaugi Chicagoje sėdėdamas Naujienų redaktorius geriau pažįsta Italijos komunistus, negu Italijos katalikai, kurie kartu su komunistais gyvena ir darbuojasi?

Kad pats Grigaitis savo nesąmone netiki, tai parodo jo paties "argumentai". Ten pat jis džiaugiasi: "Bet tie katalikai darbininkai jau pradeda pažinti 'vilką avies kailyje'.... Pramonės darbininkai Italijoje meta komunistų partiją ir komunistų kontroliuojamas unijas..." (N., liepos 26 d.)

Bet čia pamiršta vienas labai svarbus dalykas, atseit, popiežiaus ekskomunikacija. Jau jeigu taip darbininkai katalikai bėga nuo komunistų, tai kam ta ekskomunikacija? Ji supliekia Naujienų argumentus į drebėzgus. Popiežius paskelbė ekskomunikaciją tik todėl, kad didelės tikinčiųjų masės visuose kraštuose vis daugiau ir daugiau krypsta prie komunistų. Ekskomunikacija yra desperacijos priemonė. Nejaugi to paprasto fakto negali įsisąmoninti menševikų orakulas?

Vidutiniai Pavyko Mainierių Piknikas

Liepos 24-tą įvyko mainierių piknikas paramai dienraščio Laisvės. Buvo vidutiniai geras piknikas, išrodo, kad bus gerokai pelno. Kai kurie pikniko dalyviai gražiai ir aukomis parėmė dienraštį.

Geras dienraščio Laisvės remėjas **Kazimieras Senkus,** kuris laiko patogiai įruoštą restauraciją, su gėrimų laisniais, 140 Sunbury St., Minersville, Pa., patiesė dešimtinę ir liepė įdėti jo biznio paskelbimą į dienraščio jubiliejinę laidą.

Juozas Grabauskas, savininkas New York Bakery iš Frackville, Pa. pasižadėjo paruošti savo biznio paskelbimą jubiliejinei laidai.

Iš pikniko dalyvių dienraštį finansiniai parėmė šie asmenys:

K. Zabasevičius, Reading, Pa.	$5.00
Juozas Bekampis, Merchantville, N. J.	5.00
Jurgis Stagniūnas, Shenandoah, Pa.	3.00
Povilas Valkauskas, Zion Grove, Pa.	2.00
Povilas Šlajus, Eddystone, Pa.	2.00
Matilda ir Juozas Tuleikiai, Shenandoah, Pa.	2.00
M. Ramanauskienė, Philadelphia, Pa.	2.00
Petras Urbonas, Ashland, Pa.	2.00
Bronius Valiukas, Ring Town, Pa.	1.00
Alekas Ardickas, Lost Creek, Pa.	1.00
Stasys Aleksas, Kulpmond, Pa.	1.00
Jonas Grušelionis, Wilkes Barre, Pa.	1.00
Philip Maison, Mahanoy City, Pa.	1.00
Jonas Stankevičius, Cannerton, Pa.	1.00
Petras Minčinskas, Reading, Pa.	1.00
Thamas Margin, Seltzer City, Pa.	1.00
Jurgis Paulikonis, Shaft, Pa.	1.00
Barney Šlekis, Shenandoah, Pa.	50c
Adolfas Dambauskas, Girardville, Pa.	50c
Petras Edukevičius, Shenandoah, Pa.	50c
Juozas Slavickas, Shenandoah, Pa.	25c
Adam Olson, Kulpmond, Pa.	25c

Gražus žiupsnelis finansinės paramos. Širdingai dėkojame visiems aukojusiems ir linkime, kad kiti mainieriai pasektų tuos, kurių vardai aukščiau išspausdinti. Kurie nebuvote piknike, būkite taip geri, prisiųskite savo dovaną. **Laisvės Administracija.**

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:

Ar yra Maryland valstijoj gubernatoriaus pripažinta vasario mėn. 16 d. lietuvių tautiška šventė, ar ne? **P. B.**

Atsakymas:

Tokio pastovaus dalyko nėra. Kasmet valstijos gubernatorius paskelbia vasario 16 Lietuvių Diena.

Redakcijos Atsakymai

St. Jasilioniui. — Dėkojame už eilėraščius ir $5. Eilėraščius mielai sunaudosime jubiliejiniame numeryj. Čekis už prenumeratą ir $5 perduotas administracijai.

M. Pukiui ir K. Depsui.— Rašiniai gauti.

Šakotų Kviečių Pasėliai

Ateities kviečiai — taip vadina naują rūšį aukštai derlingų kviečių, kuriuos išvedė akademikas T. Lisenka. Visasąjunginės V. I. Lenino vardo Žemės Ūkio Mokslų Akademijos **gamybinėje bazėje šios kultūros sėkla buvo užsėta 12 hektarų. Koks didelis buvo šiame sklype derlius,** ryškiai byloja **tas faktas, kad** trijų šakotų kviečių varpų svoris lygus devyniolikos paprastų kviečių varpų svoriui. Akademikas T. Lisenka laiko, kad šakotų kviečių derlingumas turi sudaryti 100 centnerių iš hektaro.

Šakotų kviečių sėkla užsodinti Dotnuvos seklecinės stoties ir Joniškėlio žemės ūkio technikumo sklypai. Žemės sklypas naujai kviečių rūšiai taip pat išskirtas Lietuvos Žemės Ūkio Akademijos mokomajame ūkyje.

Farmerys John J. Oldis, ūkininkaująs ties Freehold, N. J., rodo reporteriui aukšti, kurio turėjo būti pasiekę jo kukuruzai šiuo metų laikotarpiu. Šiemet jie neišaugo dėl sausros, kurios padarytą žalą vargiai spės atitaisyti apie mėnesiu pavėluotai atėję lietūs. Apskaičiuojama, jog šiaurrytinėje mūsų šalies dalyje sausra padariusi žalos apie $50,000,000.

LITERATŪRA IR MENAS

How The LMS Vacation School Serves All Lithuanian - American Organizations?

The LMS sponsored "Vacation School," now going into its second year, is perhaps the most ambitious and widely publicized Lithuanian peoples activity in the United States. Although it is sponsored by the eastern districts of the LMS, it is almost national in scope.

Since the war, there has been this tendency in the Lithuanian cultural movement to regain the prestige of the so-called old days, and in somes cases, even to surpass that. In some of the larger communities, Lith. choruses and theater groups are taking the first steps towards making this renaissance an effective one. But still in many others, both large and small, no attempts have been made at all.

Surely it can't be because there are no Lithuanian organizations there to take the lead in a cultural revival movement? Throughout this country there are hundreds of fraternal, literary and social clubs, who have for years initiated no active participation for their members other than meeting to pay dues once a month. How much longer are the members, particularly the younger members, going to be content just to pay dues?

Since political endeavors are extremely limited these days ,and constant social doings of little benefit to mind or body, it is a good time to turn to some other type of energy expender. And the one that is most beneficial to all, and can be engaged in by all, is that of cultural activity.

Three years ago, the LMS initiated the first Lith. Festival to demonstrate that there is much interest and dormant talent that can be awakened and utilized. The LMS became an important by-word with a new group of Lith-Americans.

Since the first Festival, there have been 3 other Festivals, 3 Art Exhibits and a general revived interest in the Lith. theater. These festivals, therefore, have proved that an interest can be acquired in the act of doing, and that there is material for such action if one takes the trouble to search it out and encourage it's use.

To further this plan, the LMS National Convention offered a resolution to encourage and pool these resources by sponsoring a short session school; the school to teach and show certain fundamental rules pretaining to our particular situation and to bring together a greater number of serious students. Since for several years, the National Comm. couldn't get up the courage to back up that proposed venture, the Eastern district took up the banner.

Last year, the school proved a vital force in knitting together, especially here in the East, closer cooperation and enthusiasm among the various Lithuanian organizations and the people in these organizations.

This year, the school has reached out further and engaged the support and interest of many more people. Even our Canadian neighbors are sending students to our school. This shows that the school can be a very vital force in a national renaissance. It is a project that every progressive organization can and should support, because, in turn its members will support the organization.

The school has been designed so that there will be enough hours of play and leisure time to make up for complete and enjoyable vacation as well. Youth and adults alike will have the opportunity for fraternization and the exchange of ideas. Such an exchange will make towards a nationalization of our movement.

Do you want the Lithuanian language, the Lithuanian songs and dances, the Lithuanian newspapers and periodicals to continue to be a part of your communal life? If you do, and we are sure you honestly do, this is the time to put your well-wishes into circulation and go along with whatever project, for so doing, is current.

The school, which commences August 7, is foremost at the present time. It isn't too late to register now, or to urge your children, your friends or your relatives to join. If that isn't possible, plan to come down anyway for a day or a week-end. Let us prove how the school can serve you and your organization.

Harry Mitkus,
School Comm. Member

LMS News and Views

By MILDRED STENSLER

August 1949 will not only usher in the 2nd LMS Vacation School, it will herald a new periodical — the LMS Bulletin.

For some time now, people who have interested themselves in the Lithuanian cultural activities have felt the need for an informative newspaper of their own. Before the war, the LMS Center published a very fine booklet at various periods, containing new songs and information about new publications and other important events. Due to the war and other hardships, the publication was suspended.

The LMS 3rd district committee has decided to revive publication. At first the bulletin will be on a much smaller scale, and will, of course, be of primary interest to this eastern district. In time perhaps, it can develop into a national magazine.

The publication will take the form of a newsletter. It will contain articles on current topics, ideas, suggestions and material for our singers and actors, correspondence, a calendar of events, and bits of general information and interest. It will be written in an informal style, both Lithuanian and English depending in which medium the writer can best express himself.

There will be no charge for the periodical. Your membership in the LMS will defray all publication charges. Requests from all parts of the country will be honored.

Read our bulletin and write us your comments. Then hurry and join the LMS!

WE PRESENT, STASYS JASILIONIS

Stasys Jasilionis, a very modest author of numerous Lithuanian poems and stories, will teach the language and history classes at the LMS Summer School this year.

Mr. Jasilionis has been writing his poems and stories for the Lithuanian press for some time now. Very recently he published on his own, a collection of 236 selected poems under the title "Pavasarių Godos." As the title suggests, the poet is a lower of nature. He waxes most lyrical when he is extolling the virtues of spring:

Jau sniegas sunyko,
Sutirpo ledai,
Mūs žemę jau puošia
Pirmieji žiedai.

Pavasarį skelbia
Ir paukščių daina,
Ir jaučia krūtinė
Džiaugsmų kupina.
(Pavasarį Skelbia)

Like most men born in Lithuania at the turn of the century, Stasys did not receive a great formal education, but he was fortunate in having a father who was well read and subscribed to every available periodical and acquired many books. So at an early age, Stasys was familiar with the literary world.

Therefore, it wasn't surprising that when he came to America to ply his needle trade, he turned all his leisure hours to reading and writing and studying. His writings have been published in all the progressive Lithuanian papers since 1909.

During the 1st World War, while working in Brooklyn, he began using a new form of writing, the rhyme form. It took him many years of trial and error to develop the lyrical verse form that he is so well a master of now.

We are proud to have Stasys Jasilionis, poet, writer, and historian at the LMS Vacation School.

Note: For the material in this short sketch of our poet teacher, I am indebted to R. Mizara and Dr. A. Petrika.

MASKVOS UNIVERSITETAS

Rašo *Aleksandras Nesmiejanovas,*
Maskvos Valstybinio Universiteto rektorius, akademikas.

Maskva —stambiausias Tarybų Sąjungos mokslo centras. Iš visų šalies kampų kasmet suvažiuoja čionai dešimtys tūkstančių jaunuolių ir merginų — bemaž visų Tarybų Sąjungos tautų atstovai. Atitinkamai savo pašaukimą jie stoja į techninius, humanitarinius, pedagoginius, medicinos, žemės ūkio ir kitus sostinės institutus.

Valstybiniai universitetai ir institutai yra visose Tarybų Sąjungos respublikose. Juose mokosi daugelis dešimčių tūkstančių studentų, turinčių galimybę klausyti paskaitas gimtąja kalba. Tačiau, šalia to, žymią tarybinio jaunimo dalį pritraukia sostinės aukštosios mokslo įstaigos.

Labiausiai populiarus jaunimo tarpe yra Maskvos Valstybinis Universitetas. Kasmetinis konkursas į atskirus jo fakultetus paprastai viršija dešimt žmonių vienai vietai.

Maskvos universitetas teisėtai laikomas rusų mokslo lopšiu. Jis buvo įkurtas maždaug prieš 200 metų didžiojo rusų mokslininko, paprasto Archangelsko žvejo sūnaus, Michailo Lomonosovo iniciatyva. Per dviejų šimtmečių laikotarpį tą universitetą baigė šimtai žymių šalies mokslininkų, rašytojų ir visuomeninių veikėjų.

Tarybų valdžios metais Maskvos universitetas pavirto į tikrąjį liaudies švietimo židinį, stambiausiąjį Tarybų Sąjungos ir viso pasaulio priešakinės mokslinės minties centrą.

Maskvos universitetas — tai ištisas miestas, turįs daugiau kaip dvylika tūkstančių gyventojų. Dešimtyje jo didelių pastatų yra išsidėstę vienuolika fakultetų. Juose mokosi dešimt tūkst. studentų ir per šešis šimtus aspirantų. Apie 1,300 profesorių ir dėstytojų skaito čia paskaitas ir vadovauja praktikiniam darbui laboratorijose, aprūpintose moderniausia technika.

Į draugišką Maskvos universiteto studentų kolektyvą įeina penkių dešimčių Tarybų Sąjungos broliškų tautų jaunuoliai ir merginos. Greta rusų čia mokosi ukrainiečiai, baltarusiai, lietuviai, gruzinai, latviai, uzbekai, estai, baškirai, jakutai ir kitų tautybių atstovai. Carinėje Rusijoje daugelis tų tautų atstovų negalėjo nė svajoti apie aukštąjį mokslą. Tiktai Tarybų valdžia atidarė joms kelius į mokslą, suteikė galimybę mokytis geriausiame šalies universitete.

Tarybinių nacionalinių respublikų atstovai drauge su visu studentijos jaunimu sėkmingai įsisavina mokslo viršūnes. Tarpe geriausių universiteto studentų, už didelius pasiekimus moksle gaunančių asmenines Stalino vardo stipendijas, yra — armėnas Sergiejus Daronianas, totorė Ravza Gusarova, abchazė Ferida Alamba ir kiti.

Visuotina pagarba universitete naudojasi fizikos fakulteto studentas Tarybų Sąjungos Didvyris Georgijus Timuševas, Tarybų Sąjungos europinės dalies gyvenančios tolimiausiuose šiaurės - rytuose komi tautos sūnus. Aukštas Tarybų Sąjungos Didvyrio vardas jam suteiktas už didvyriškumą ir drąsą mūšiuose prieš vokiškuosius fašistinius grobikus. 1946 metais universitetą studentas Timuševas savo gimtosios apygardos buvo išrinktas į TSR Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą. Dabar jis mokosi penktame kurse. Valstybinę ir visuomeninę veiklą Timuševas derina su labai geru mokslu.

Pereitais metais į istorijos fakultetą stojo Timuševo žemietis Anatolijus Kanevas. Jis mokosi istorijos fakultete ir baigęs universitetą galvoja grįžti aukštai kvalifikuotu pedagogu - istoriku į gimtąjį kraštą.

Čia pat istorijos fakultete mokosi kirgizas Abdilda Kanimetovas. Jis specializuojasi Rytų istorijos katedroje ir ateityje galvoja paskirti savo jėgas Kirgizijos istorijos išstudijavimui. Kanimetovo tėvai — kolektyvinio ūkio valstiečiai, buvę samdiniai ir tiktai Tarybų valdžios metais tapę raštingais, o jų sūnus 1945 metais, Kirgizijos sostinėje, Frunzės mieste, aukso medaliu baigė vidurinįjį mokyklą ir be stojamųjų egzaminų buvo priimtas į Maskvos universitetą.

Kartu su Kanimetovu į Maskvos universitetą įstojo kirgizė mergina Biubiuilia Achanbajeva. Ji — biologijos fakulteto studentė. Jos draugė ir vienmetė Čolpon Džoldoševa mokosi filologijos fakulteto Rytų skyriuje.

Iš tolimo kalnuotojo Dagestano aūlo į sostinės universitetą atvažiavo lakas Abačara Guseinovas — vienas iš mažiausių Tarybų Sąjungos tautybių atstovų. Jis savo specialybe pasirinko Rytų kalbas ir literatūrą. Vienoje grupėje kartu su Guseinovu mokosi gruzinė Nelia Minagarešvili, darginietis Nuris Osmanovas, tadžikė Aza Alimova.

Maskvos universitete mokosi ir daugelis Rytų Sibiro tautų atstovų. Į žurnalistikos skyrių pereitais metais įstojo buriatė Rima Mirlusova. Universitete ji susitiko su savo žemiete — istorijos fakulteto diplomante Roza Chabajeva.

Tarybų Sąjungos broliškų tautų jaunimo atstovai universitete yra apsupti viso kolektyvo dėmesiu ir rūpinimusi. Moksle jiems suteikiama kasdieninė pagalba. Pradžioje daugelis jų patiria tam tikrus sunkumus dėl nepakankamo rusų kalbos mokėjimo. Papildomi užsiėmimai, kuriuos praveda dėstytojai ir vyresniųjų kursų studentai, padeda tai studentų daliai pilnai įsisavinti paskaitų kursus, atlikti laboratorijose praktikos uždavinius. Išdavoje jų didžioji dauguma sėkmingai susidoroja su mokslo planu ir gerais pažymiais laiku išlaiko egzaminus ir įskaitas.

Skaityklų salės, muziejai, knygynai su dviem milijonais knygų tomų, mokslo lobiai, sukaupti per du amžius seniausiame šalies universitete — visa atiduota Maskvos universiteto studentų naudojimuisi.

Įvairių tautybių atstovai — stambiausios TSR Sąjungos aukštojo mokslo įstaigos studentai — sujungti bendrais interesais, vieningu tikslu — pasiekti priešakinio tarybinio mokslo viršūnes, kad baigus universitetą vaisingai dirbtų savo tautos, savo didžiosios socialistinės Tėvynės labui.

Tarybų Sąjungos Konstitucijos 121 straipsnyje įrašyta: "TSRS piliečiai turi teisę į mokslą."

Šita teise plačiai naudojasi visų Tarybų Sąjungos tautybių jaunimas.

Saulėtekis . . .

Kaip smagu pažvelgti
Į saulę ugninę,
Kai ji savo veidą
Tekėdama kelia,
Matyt, kai pradžiunga
Beržai nusiminę,
Pajausti, kad širdį
Ir tau ne taip gelia.

Ir, rodos, apglėbtum
Visą gražų svietą
Ir prie širdies savo
Visą sutalpytum,
Nubrauktum kiekvieną
Ašarą išlietą,
Vien tik malonumą
Nuolatos matytum.

Bet gražios saulutės
Išbučiuotą žemę
Ir jos spindulėliais
Gamtą apipiltą
Kančios taip, kaip tvanas
Be paliovos semia
Ir pajunti širdį
Sužeistą, suviltą.

Vien darbas širdingas,
Gražesnis rytojus
Ašaras džiovina
Ir spėkų daduoda,
Prieš skriaudas žmonijos
Teisingai išstojus:
Pajunti kai tave
Apgaubia paguoda.

A. Dagilis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Respublika Užbaigė Grūdinių ir Ankštinių Kultūrų Sėją

VILNIUS, Respublikos kolektyviniai, tarybiniai ūkiai ir individualinių valstiečių ūkiai iki gegužės mėn. 20 dienos įvykdė grūdinių bei ankštinių kultūrų sėjos planą.

Daugelis apskričių — Kalvarijos, Tauragės, Kėdainių, Švenčionių ir kitos apskritys įvykdė visų kultūrų vasarojaus sėjos planą.

Šiemet sėja atlikta aukštame agrotechniniame lygyje ir trumpesniu laiku. Žymiai daugiau, negu pernai buvo įdėta į dirvą vietinių ir mineralinių trąšų. Beveik visa sėja atlikta rudens arime.

Dabar kolektyviniai ir tarybiniai ūkiai baigia bulvių sodinimą ir atlieka technikinių kultūrų sėją ir pūdymo suarimą.

★ ★ ★

Lietuviškos Žemės Ūkio Mašinos

Lietuvoje sparčiai vystosi žemės ūkio mašinų gamyba. Daugelis gamyklų įsisavino mašinų gamybą žemės ūkio mašinų ir inventoriaus respublikos kolektyviniams tarybiniams ūkiams ir MTS.

Visiškai pasikeitė Alytaus gamyklos "Ūkmašina" vaizdas. Ji sėkmingai sutvarkė patobulintos konstrukcijos vėtyklių išleidimą, pagamino pirmąjį akselinės egzempliorių. Vilniaus žemės ūkio mašinų gamykla "Žagrė" gamina kuliamąsias. Rokiškio gamykla "Plūgas" — pašarui ruošti mašinas.

Vietinės pramonės įmonės išplėtė žemės ūkio inventoriaus ir kitų dirbinių gamybą. Išleidžiamos atsarginės dalys traktoriams, gaminami plūgai, pavaros arkliams, paruošiamasis inventorius, įrengimai ir įrankiai kolektyvinių ūkių kalvėms.

★ ★ ★

Didėja Konservų Gamyba

Lietuvos konservų pramonės įmonės gerai pasiruošė ateinančiam sezonui. Šiemet pusantro karto padidinamas vaisių-daržovių bei uogų konservų išleidimas ir išplečiamas jų asortimentas. Apskrityse įsteigta 35 punktai vaisiams, uogoms, daržovėms, grybams, medui paruošti.

Konservų gamyklose baigtas įrengimų remontas. Kai kurios įmonės rekonstruojamos. Vilniaus gamykloje įsteigtas naujas vaisių perdirbimo cechas. Daug naujų cechų ir kitose respublikos konservų pramonės įmonėse.

★ ★ ★

Šimtas Liaudies Universitetų

ŠVENČIONYS. — Švenčionių apskrities Modžiūnų kaime įsteigtas liaudies universitetas. Jį lanko šešių kaimų kolūkių valstiečiai ir darbo žmonės. Užsiėmimus veda vietinės mokyklos mokytojai. Programoje — paskaitos bendro lavinimosi, gamtos mokslo ir politinėmis temomis. Pirmoji paskaita liaudies universitete buvo skirta trejų metų planui kolektyvinių ir tarybinių ūkių produktyviai gyvulininkystei išvystyti.

Toks pat liaudies universitetas įsteigtas Raseinių apskrities Girkalnio progimnazijos mokytojų iniciatyva. Universitete mokosi 60 žmonių. Jų tarpe — kolektyvinių ūkių pirmininkai, brigadininkai, grandininkai ir eiliniai kolektyvinių ūkių valstiečiai.

Dabar Lietuvos kaimuose yra šimtas liaudies universitetų. Daugelyje jų paskaitas skaito: Lietuvos TSR Mokslų Akademijos tikrasis narys profesorius Kriščiūnas, Kauno Žemės Ūkio Akademijos rektorius profesorius Mickis ir kiti mokslininkai.

GRYNOS SĄŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERŠIGORA ❁ Vertė N. ZIBERTAITĖ

5-26-49 —52—

(Tąsa)

— Bus pasakyta, drauge dalinio vade. O jūs, drauge vade, kepurę tai vis dėlto užsidėkite. Šiandien trisdešimt du laipsniai šalčio.

Kovpakas vikriai užsidėjo kepurę "ant ausies" ir, gudriai šypsodamasis, tarė:

— Tu man akių nedumk. Verčiau štai ką pasakyk: ar pats dar kartą pas mus atskrisi? Ar ryt su mašina nusileisi?

— Atskrisiu ir nusileisiu, drauge Kovpakai!

— Na, gerai. Ir dar pasakyk jiems, kad be reikalo mes lakūnus visaip iškoneveikdavome. Reiktų jūsų generolus... Arba, geriau, visai nepasakok. Iki vadovybės toli; geriau, eime sargyklon. Pavaišinsiu namine, ir drožk tolimon kelionėn.

— Ačiū, drauge Kovpakai.

Taip prasidėjo mūsų partizanų bičiulystė su tuomet dar jaunu lakūnu Luncu. Atsisveikindami, kiek įsikaršč iavę nuo susitikimo bei nuo Pavlovskio pirminio, išduoto džiaugsmo proga, mes vėl prieėjome prie mašinos. Kovpakas stipriai spaudė Luncui ranką ir kalbėjo:

— Taip ir įsidėmėk. Jei aš radijuoju — galima tupdyti mašiną, drąsiai leiskis. Kaip namie. Supratai? Aš neapgausiu. Štai, mano padėjėjas Veršiogra, aerodromų kursus yra išėjęs. Jei mes radijuojame — galima leistis, — tai drąsiai leiskis. Supratai?

Nežinau, ar dėl to, kad Kovpakas įtikino Luncą, jog aš esąs aerodromų žinovas, — manau, vargiai, — ar dėl to, kad lakūnui patiko Pavlovskio pirminis, tačiau dar daugelyje paskubomis mano įtaisytų aikštelių —ant smėlio, ant dirvono, miško laukymėse — pirmoji visada nusileisdavo Lunco mašina. Atskrisdavo, nusileisdavo ir vėl išskrisdavo. Išskrisdavo kimšte prikimšta sužeistųjų, laiškų bei nuoširdžių linkėjimų. Skraidydavo be sutrikimų ir be avarijų.

XI

Dabar lėktuvai nusileisdavo kiekvieną naktį. Keletą naktų iš eilės aš priiminėjau po tris keturias mašinas, o paskui grįžau prie savo tiesioginių pareigų — žvalgybos tvarkymo.

Aerodromas pririšo mus ilgam laikui prie Kunigaikščio-ežero, ir ši aplinkybė mums leido giliau ir kruopščiau žvalgytis. Tarp kaimų ir miestelių gyventojų, kur stovėjo vokiečių ir kazokų įgulos, mes organizavome ištisą agentūros tinklą. Tuo laiku, 1943 metų pradžioje, jau ryškėjo vokiečių politika savo užnugaryje kariauti rusų rankomis. Vokiečiai stengėsi padaryti taip, kad partizanams reiktų nudėti dešimt rusų, kol pasieks vieną vokietį. Ir kai kur jiems tai pavykdavo.

1942 metų rudenį Šepetovkų rajone karo belaisvių stovyklose, kur įprastinis režimas buvo badas, kankinimai bei prievartavimai, pasirodė "verbuotojai." Jie išrikiuodavo pusgyvius belaisvius ir paskelbdavo apie įsirašydinimą į "savanorišką kazokiją." Sutikusiems stoti tučtuojau būdavo padidinamas davinys. Išduodama po 600 gramų duonos, uniforma. Fašistai neretai pasiekdavo savo tikslą. Toji pragariškoji sistema, nualindama organizmą badu, pamažu sunaikindavo žmogų, užmušdavo žmogaus vertę. Pabuvę keletą mėnesių stovykloje, belaisviai jusdavo vien fiziologinius poreikius. Kai kurie iš belaisvių tose sąlygose neįstengė išlaikyti moralinio grynumo, atsparumo ir pareigos jausmo. Tačiau vis dėlto daugelis leidosi verbuojami tyčia, tikėdamiesi, pirmai progai pasitaikius, pasinaudoti režimo sušvelninimu ir bėgti; kiti, žengę pirmąjį žingsnį, riedėjo išdavystės keliu iki visiško ir niekšingo parsidavimo. Viltis grįžti pas savuosius, kad ir sunkia atpirkimo kaina, jiems darėsi vis neįmanomesnė, o išdavystė — nebepataisoma.

Tie gi, kurie stodavo į tą kelią, norėdami pabėgti iš stovyklos, dažnai įgyvendindavo savo planą, — bėgo į partizanus, daugelis iš jų priešo krauju nuplaudavo savo negarbę. Buvo ir aršiai neapkenčiančių Tarybų valdžios — jie virsdavo šitų tėvynės išdavikų formiruočių raugu.

Mūsų uždavinys buvo išardyti juos pačioje pradžioje, o paskui atplėšti visa tai, kas sveika ir kas atsitiktinai buvo patekę pas vokiečius. Laiku išgelbėti paklydusius karo painiavoje — buvo taip pat nemažos svarbos uždavinys partizanams. Jis reikalavo ypatingo sugebėjimo, jautraus, teisingo priėjimo prie žmonių. Bet jis reikalavo taip pat ir atsargumo, kruopštaus patikrinimo ir, pasakyčiau, subtilaus darbo lankstumo, sugebėjimo susivokti žmonių psichologijoje.

Silpnadvasiškumas — tai pats baisiausias priešas to, kuris verčiamas aplinkybių, įprastų ir teisėtų manevriniame, mechanizuotame kare, atsidūrė priešo užnugary. Vėliau man tekdavo susidurti su perdaug griežtais žmonėmis, kurie vien dėl to, kad žmogus yra buvojęs priešo užnugary, bausdavo griežtai ir negailestingai. Pasitaikydavo, kad tie negailestingieji kitiems, patys, patekę į analogiškas sąlygas, pasirodydavo esą bailiai, o kartais ir išdavikai.

Ne pats faktas buvojimo užnugary, o tai, kaip jis ten elgėsi, turi būti matas vertinant žmogų. Švariu bei rūsčiu matu, gimusiu karo žaizdre, reikia matuoti žmogų, matuoti pagal jo darbus, o ne vietą, kur jis tuos darbus yra nudirbęs. Teateinie į liaudies teismą belaisviai, karo pabėgėliai ir Uralo darbininkai, teateinie nubėgusieji iki Aktiubinsko ir Taškento, tvirti bei riebuiliai vyrai ir didvyriškieji žmonės, po atviru dangum, šaltyje, gaminusieji tankus.

Teateinie ir atsako į klausimą: "Kuo gi tu, būtent tu, esi prisidėjęs prie pergalės? Ar yra tavo minties, tavo darbo ir tavo kraujo jos erškėčių vainike?"

Tegul bent prieš savo sąžinę atsako jie į tą klausimą.

O ten, priešo užnugary, mes savaip sprendėme tuos klausimus. Ten negalima laukti ir svarstinėti, ten reikia veikti, o svarbiausia — žinoti. Žinoti visa, arba bent kiek galima daugiau, apie liaudies gyvenimą, apie procesus, vykstančius jos kolektyvinėj, didžiulėj ir sudėtingoj sieloj, žinoti priešo užmojus, jo planus bei sumanymus.

Partizaniniam darbe žvalgyba — pusė pasisekimo. Jos reikšmė, gal būt, didesnė, negu reguliariojoj kariuomenėj. Tad suprantama, kad, ketindami pasilikti tame rajone ilgą laiką, kol buvo ledo aerodromas, mes visomis pajėgomis užgulėme žvalgybą — artimąją ir tolimąją, karinę ir agentūrinę, faktinę ir psichologinę. Žodžiu, kad reidinis dalinys ilgesnį laiką išbūtų vienoje vietoje, jis turi visa žinoti apie priešą. Suprantama, kad dirva žvalgybai buvo plati. Pradėjome nuo "liežuvio" ieškojimo.

Pasisekė iš karto. Šiame darbe pasižymėjo žvalgas Kašickis, buvęs septyniametės mokytojas iš Riečicos, tik stalininio reido metu įstojęs į partizanus. Jis gerai pažinojo vietovę; artimiausiuose rajoniniuose centruose — Žitkovičiuose, Turove, Mozire — atsirado jo pažįstamų. Be to, tame vaikine jautei žvalgo gyslelę, nuovoką, gudrumą, kantrybę, atsargumą ir ryžtingumą. Jis nebuvo pramuštgalviškas drąsuolis, kaip senieji prityrę žvalgai: Mitia Čeriomuškinas, Fedia Mička; nešvitėjo jis talentais ir Vanios Archipovo, taip pat buvusio mokytojo, virtuozo balalaikininko ir dar puikesnio aktoriaus. Archipovas dažnai prasiskverbdavo pas vokiečius, persirengęs čia seniu, čia mergina.

Kašickis neturėjo visų šių privalumų. Jis buvo net bailokas atviroj frontinėj kovoj, kaip kiekvienas apsigimęs žvalgas, bet vis dėlto geriausi žvalgomieji žygiai Kunigaikščio-ežero metu priklauso jam. Tai jis pagrobė iš rajoninio Žitkovičių centro tiesiai iš vakarėlio du "kazokų" karininkus.

Jie atėjo į miesto pakraštį pasivaikščioti su mergaitėmis, visiškai neįtardami, kad tos mergaitės — nariai pogrindžio organizacijos, Kašickio įsteigtos iš buvusių jo mokinių.

Manau, kad karininkučiai nepriklausė nė vienai biauriausių "kazokėlių" grupei. Tai buvo tiesiog žmonės smiltelės, žmonės skiedrelės, kuriuos pagavo ir nusinešė audringa karo srovė. Kašickis ramiai užėjo į vakarėlį ir paėmė karininkučius.

(Daugiau bus.)

Slaugė prižiūri gydomąjį mokymą CIO Amalgamated Clothing Workers įstaigoje City of Hope, esančioje Duarte, Cal. Įstaiga gyvuoja jau 37 metai. Jon priima džiovininkus iš savos ir iš kitų unijų. Darbas ir darbo džiaugsmas, jautimasis, jog ką nors naudingą atlieka, stiprina ligonius, pagelbsti pasveikti, kaip pripažįsta vėliausieji daktarų atradimai. Žinoma, tie darbai turi būti pritaikyti kiekvieno spėkoms ir palinkimams.

Laisvoji Sakykla

Turėčiau Kiaulių Atsiprašyt...

Netekęs kantrybės dėl rūkorių išgverimo, per ilgoką laiką vadinau juos kiaulėmis.

Bet vienas draugas kartą padarė man pastabą:

—Tu, drauge, neteisingai lygini kiaules su rūkoriais: kiaulė niekad savo migyj neteršia.

Nors pats esu kiaules ganęs, bet šią tiesą buvau jau užmiršęs. Pasijutau kiaulėms nusikaltęs, ir jei jos kalbą suprastų, tektų jų atsiprašyt.

Iš tiesų, kiaulė savo migyj neteršia, bet "kultūringasis" rūkorius—kur tik bent pusvalandį pasėdi, ten palieka mėšlyną. Nei vietos, nei laiko rūkymui jis nepasirenka. Bet kokiam susirinkimėlyj keli rūkoriai prismaradina tiek, kad nerūkančiam pasidaro per trošku — smaugte smaugia. Atsisėdęs prie stalo valgyt, rūkorius į kitą žmogų neatsižvelgs—su tavim bekalbėdamas, jis tau tiesiai į nosį kamuolį dūmų paleis. Mandagumas, susivaldymas, kur susiduriama su ta smarve, rūkoriui yra svetimas. Jei padarysi jam pastabą, tai, kartais, jis net Stalino pypkę pagalbon pasišauks, lyg religinis fanatikas—kryžių! Mat, geru kieno nors pavyzdžiu gal ir labai nelinkęs būtų pasekti, bet blogu—su pasigardavimu! Kartais, dusulio kamuojamas, tabako auką užsikosti net iki akių "pastatymo" ir tuo pačiu laiku kuoskubiausiai sau į burną cigaretą grūda. Tačiau, kiek tai liečia patį tabokių—tegul jį galas, jo valia, jei jis tuomi kito žmogaus nekankintų.

Kadaise nors prakalbų bei scenos vakarų audiencijose nuo rūkymo būdavo susilaikoma. Gi dabar jau ir čia tas kiauliškumas (atsiprašau — ne rūkorių, bet kiaulių) gerokai pasireiškia. Atsimenu, Brooklyne vykusio meno festivalio metu (Labor Lyceume) rūkoriai sudarė ryškesnį vaidmenį, negu menininkai estradoje. Dūmų žąsys tik kyla į viršų, pro pravirus langus dvelkiančio vėjelio nešinos tik skrenda skersai salės palei estradą... Daugelį žmonių juokina, daugelį ir pykina. Net tūlą vadovaujantį asmenį teko matyt programos metu pypkutę papsint. Rodos, ot, ims ir kris negyvu, jei bent valandą laiko nerūkys.

Ogi mūsų gražioji lytis — moterėlės - mergužėlės? Pikčiau vyrų! Apsmaradino jos savo skaistybę...

Rūkymas pasiekė aukščiausio laipsnio išgverimą!

Rūkoriaus Šūnus.

Hudson, Mass.

TRUMPOS ŽINUTĖS

Pas mus apylinkėj siaučia nepaprasta sausra, sugadino, išdžiovino daug javų, naikina, kas tik papuola. Štai 20 d. liepos atūžia baisi perkūnija su labai mažu lietum. Ši perkūnija pridarė daug blėdies kaip kur, bet pas mus tik vienos stubos kaminą sudaužė, elektrą sugadino ir kitokių šposų pridarė. Didelė laimė, kad ten buvusios stuboj moters nekliudė.

Jau dienraščio Laisvės piknikas praėjo. Mes surengime kaip ir nedalyvavome, bet tikietus platinome, raginome žmones dalyvauti, paremti. Tikietų parduota už $100. Platino tikietus šie draugai: F. Staniūnas — 5 serijas; C. K. Urbonas — 4 serijas; S. Ostaszevski—3; D. Jankus—2; F. Kaulakis—1; A. Markūnienė—1; M. Kazlauskienė—1; S. Zulonienė — 1; F. Arlauskas—1; P. Vaitekūnas —1. Mes jaučiamės atlikę savo užduotį pagal kolonijos dydį.

Ch. K. Urbonas man sakė, kad jis mano surinkti dėl dienraščio Laisvės pasveikinimų $30. Puiki auka.

Liepos 19 d. Laisvės įvairumų skyriuje tilpo "Ar rūkymas kenksmingas?" Aš manau, kad šį straipsnį perskaitę tūkstančiai mūsų idėjos draugų, kurie daug rūko, rimtai pagalvos. Straipsnis aiškiai pasako, kad rūkymas trumpina žmogaus amžių ir palaipsniui varo visokias ligas ir greitesnę mirtį. Dabar yra klausimas: Ar pasimokys iš to straipsnio vyrai ir moterys, kurie rūko, nuodina patys save? Aš žinau, kurie metė rūkymą, šiandien džiaugiasi.

Pas mus darbai po biskį eina geryn, bet yra daug bedarbių. Kurie jau iškolektavę "social security" pašalpą ir darbo dar negali gauti, tiem stačiai į akis žiūri liūdnas gyvenimas, o ypač, kurie turi dideles šeimas. Maistas nė kiek neina pigyn ir niekas nesirūpina, kad spekuliantus suvaldžius.

P. Vaitekūnas.

Iš Saulėtos Floridos

Žiupsnelis Istoriškų Žinių

Pirmieji Floridą atrado ispanai jūreiviai, generolui karžygiui Ponce de Leonui vadovaujant. Ir toj vietoj, kur jie išlipo, pastatė miesčiuką, užvardindami jį švento Augustino vardu. Tai buvo 1513 metais. St. Augustine dabar yra pats seniausias miestas Jungtinėse Valstijose. Ispanai užvardino šitą kraštą Floridos vardu, kas reiškia: gėlių žydinčioji žemė. Iš Augustino miesto Ponce de Leonas darė keliones ir ekskursijas į krašto neribotą vidurį, ieškodamas pasakiškojo jaunystės šaltinio, nes jis manė, kad be tokio šaltinio šitas pelkių ir lygumos kraštas negalėtų būti amžinai jaunas ir visada žaliuoti ir žydėti. Tačiau tokio šaltinio jis niekur nerado.

Bet kaip paminklas tiems jo žygiams, dabar Augustino mieste yra įrengtas parkas su ispaniška atmosfera, ir šaltinis, iš kurio ispanės mergšės duoda turistams vandens atsigerti, kurio smokas nevisai skanus. Parkas yra įdomus visokiais istoriškais žvilgsniais, nes yra tų laikų ginklų, botukų-laivelių, visokių indų ir kitokių daiktų. Apart to, yra taipgi atidengtos indijonų kapinės, kuriose matosi nuogi užprezervuoti raudonodžių kaulai. Ten pat yra pastatytas puošnus Ponce de Leono paminklas. Parkui vardas duotas Fountain of Youth.

Visas St. Augustino miestas šiandien turi muziejaus išvaizdą. Labai įdomi pastatų-trobėsių architektūra ir visas miesto planas. Šalia miesto tebėra dar užsilikusi ispanų pastatyta tvirtovė, apie kurią jau mano buvo rašyta Laisvėj porą kartų, kurioj jie gindavosi nuo indijonų. Viduryj miesto galima dar matyt vergų rinką, kur vėliau buvo pardavinėjami negraivergai.

Apart to, čia yra labai įdomus visokių žuvų akvarijumas, kurį išvystė Ilja Tolstojus, garsaus rusų rašytojo Levo Tolstojaus anukas. Čia galima pamatyt visokių keisčiausių marių gyvūnų. Įkūrę šv. Augustino miestą, ispanai pagaliau apsnūdo ir per 300 metų europiečių civilizacija čia visai nepadarė jokios pažangos nei progreso. Tačiau prieš 60 metų Florida staiga pagarsėjo, nes jos vardą iškėlė Henry Flagler, kuris turėjo iš aliejaus šaltinio biznio pasidaręs kelias dešimtis milijonų dolerių ir pamatęs šiltą Floridos kraštą, sumanė nutiesti pajūriu geležinkelį ir pristatyti viešbučių. Kaip atsirado geležinkelis ir viešbučių, Florida pradėjo augti ir plėstis, kaip muilo burbulas. Augo ir sprogo, sprogo ir vėl augo. Indijonų karai, pragaištingieji uraganai, finansiniai krachai ir kitokios katastrofos sekė viena paskui kitą, lindo kaip ylos iš maišo. Bet po kiekvienos katastrofiškos nelaimės Florida vis kėlėsi ant kojų iš griuvėsių, lyg tas pasakiškas feniksas iš pelenų, ir kūrėsi iš naujo. Taigi atsirado toki garsūs pajūrio miestai, kaip Daytona Beach, New Smyrna, Palm Beach, Miami Beach ir St. Petersburg.

V. J. Stankus.

Detroit, Mich.

Civil Rights Congress'o Piknikas

Rugpiūčio 21 dieną Budkas Picnic Grounds atsibus Civilių Teisių Kongreso piknikas.

Šis piknikas atsižymės tuomi, kad turės daug įvairumų abelnai rengiamu pikniku.

Kiekvienas dalyvis, nusipirkęs bilietą įžangos už 50c, turės progą gauti Television Set, kuri įeina į madą mūsų kasdieniniame gyvenime.

Kadangi pelnas bus naudojamas vedimui tolimesnės kovos prieš reakcijos puolimus, prieš deportavimus ir policijos brutalumą; lietuviai irgi šiame klausime turėtų daugiau atydos atkreipti ir pasidarbuoti dėl šio pikniko.

21 dieną rugpjūčio (Aug.) visi lietuviai turi susiorganizuoti ir masiniai dalyvauti. Pradėkite panaudoti savo telefonus ir daryti sutartis su tais, kurie turi automobilius, kad gavus progą nukeliauti į pikniką. Ir visi, turinti auto, malonėkite nesusirgti su visokiomis "gumbo" ligomis, būkite visi sveiki ir paimkite kitus, kurie auto neturi.

Vėliau bus pranešta per spaudą apie kelią ir nukeliavimą. Kaip girdėtis, tai gal bus paimtas busas, kuris nuo 6 Mylios ir Schoenherr kelio vežios iki pikniko vietos.

Tie, kurie turite tikietų, bandykite kuogreičiausiai juos parduoti ir tikietų galus su antrašais grąžinti tuojau atgal.

Priduokite J. Dantai, 7438 American, be atidėliojimo. Jei norėtumėt daugiau tikietų, pašaukite jį telefonu ir pareikalaukite. Telefonas: TE 4-2698.

Bus visokis ten prirengimas. Vaikai iki 12 metų amžiaus bus prižiūrimi. Bus krutami paveikslai pavakarėje. Bus keli artistai, kurie norintiems jų paveikslus nupieš atminčiai, ir daug kitokių įvairumų.

Kongreso Narys.

Philadelphijos Piknikas

Philadelphiečiai labai rūpinasi surengimu didžiojo pikniko, paramai dienraščio Laisvės, kuris įvyks Labor Day šventėje, rugsėjo-September 4-tą, bus Crescent Picnic Grounds, 56 Cornell Ave., Gloucester Heights, N. J.

Šį trečiadienį, liepos 20-tą, philadelphiečiai šaukia susirinkimą pasitarimui šio pikniko reikalu. Susirinkimas bus 735 Fairmount Ave. Pradžia 8-tą valandą vakare. Visi dienraštį Laisvę branginantieji žmonės yra širdingai kviečiami dalyvauti tame susirinkime ir kas tik kuom galėdami prisidėkite prie pikniko surengimo.

Kiti miestai taipgi turi iš anksto rengtis dalyvavimui šiame piknike. Turime iš anksto pasirūpinti busais ir iš anksto organizuoti pasažierius vykimui į tą didįjį sąskrydį. Brooklynas jau turi pasisamdęs busus, jau rekrūtuoja pasažierius vykimui į tą gražųjį pokilį. Iš Brooklyno busu kelionė $3.25 į abi pusi.

Norime girdėti, kas yra daroma Baltimorėje, Scrantone, Wilkes Barrėje, Shenandoah ir kitur. Visi norime pasimatyti su tų miestų žmonėmis šiame didžiajame sąskridyje. Iš visur ir iš anksto rengkimės važiuoti į šį puikų pasilinksminimą.

Laisvės Administracija.

CLEVELANDO ŽINIOS

Kaip visur, taip ir pas mus, Clevelande, šiuom laikotarpiu esame pačiame piknikų įkarštyje, ir reikia pasakyti, jog kol kas visi įvykę piknikai davė geras paseknes, net nežiūrint, kad liepos 17 d., kuomet įvyko moterų kliubo piknikas, visą dieną be pertraukos lynojo. Tačiau kliubietės vis tik padarė keletą desėtkų dolerių pelno. Mat, pas draugus Rubus yra užtektinai pastogės, ir kurie atvažiavo, linksmai dieną praleido. Matoma, jog tik tie neatvažiuoja į piknikus, kuriuos lytus dar namie užtinka. Bet ir tai nereikėtų nusigąsti, nes važiuoti ir lyjant galima, o piknikuose pastogių yra.

Praėjusiuose piknikuose, kur tik pasisuksi, visur tik ir kalba apie spaudos pikniką, ir matoma, kad visi jo su nekantrumu laukia. Mat, spaudos piknikuose susirenka didžiausios masės žmonių, kur nekartą pasitaiko sutikti žmones, kurių niekur kitur nesusitinki. Taigi, clevelandiečiai ir apylinkės lietuviai, užsižymėkite ant jūsų kalendoriaus **rugpiūčio 7-tą dieną,** nes tą dieną įvyks **spaudos piknikas,** tai yra, mūsų dienraščių "Vilnies" ir "Laisvės" naudai. Piknikas įvyks draugų Rubų ūkyje, ant Route 422. Pravažiavę apie 2½ mylios už Welshfield, tėmykite užrašus po kairei. Ten rasite pikniko vietą. Taigi, jau bent šį kartą ar lis ar snigs, būkime visi. Piknikas vis tiek įvyks, nepaisant, koks oras nebūtų. Numatoma, kad bus svečių iš Chicagos, Detroito ir Pittsburgho, o gal dar ir iš toliau.

★

Draugiškas Išvažiavimas

Praėjus spaudos piknikui, mūsų piknikai ir užsibaigs. Bus dar rugpiūčio 21 d. LDS jaunuolių kuopos, rodos, "clam bake." Po to bus dar vienas kitas išvažiavimas, su kuriais ir baigsime vasaros sezoną.

LLD 190 kuopa rengia draugišką išvažiavimą pas savo kuopos narį drg. J. Kalakauską. Šis išvažiavimas įvyks rugpiūčio 28 d. Kiek vėliau apie tai pranešime plačiau, taipgi nurodysime kelrodį, kaip ten nuvažiuoti.

J. Žebrys.

Washington. — Senato komitetas siūlo numušti $1,118,736,322 nuo prezid. Trumano reikalaujamų $15,000,000,000 karinių išlaidų per metus.

ŽINIOS IŠ CONNECTICUT

Būtinas reikalas atsikreipti į dienraščių Laisvės ir Vilnies skaitytojus, visų organizacijų narius ir visus gerus prieteliius, mylinčius pažangią spaudą.

Gal dauguma iš mūs nė nepamislinam, kaip mum artimiausias dienraštis Laisvė yra svarbus žinių, mokslo teikėjas. Tik paimkime mes jį į savas rankas ir pavartykime jo lapus. Rasime jame teisingų pranešimų — žinių iš visų pasaulio kampų. Rasime jame kritikos raštų, mokslo, meno, daktariškų patarimų, lengvesnių pasiskaitymų, o daugiausiai užpildyta raštais iš mūsų tėvų žemės Lietuvos, kaip ten mūs broliai, sesės atsikuria — naujoviškai veda gyvenimą, kas mum prie širdies, kad jų darbo vaisiai rodo šviesią jiem ateitį.

Be tokio dienraščio, kaip Laisvė, to viso nežinotume, rastumėmės, kaip tamsoje be žiburio šviesos. Klaidžiotume, priešai išnaudotų, būtume neišmintingi, atsilikę. Pasidėkojant mūs tiems žmonėms, kurie pirm trisdešimts metų suprato reikalą įkurti darbo liaudies laikraštį, mes dabar skaitydami jį įgijome žinojimo, apsišvietėm ,net nesibijom eiti į kritiką su priešais.

Brangūs Laisvės skaitytojai: šiemet tam mūsų dienraščiui Laisvei sukanka trisdešimtsmetinis jubiliejus. Mes, konektikiečiai, negalime šį įvykį-jubiliejų taip sau praleisti be jokio atžymėjimo. Mes tą padarykime, ir štai kaip:

Didžiosios organizacijos, LLD, LDS ir LMS apskričiai, ruošia didelį išvažiavimą sekmadienį, 14 d. rugpiūčio, Hartfordo priemiestyj Glastonbury, Lietuvių parke, prie pat Connecticut upės.

Taigi, gerbiamieji, jau iš anksto ruoškimės į šį išvažiavimą, o dalyvavimas jame iš mūs pusės bus gražus jubiliejaus atžymėjimas. Juk, be to, čia visiem bus gražaus malonumo, sueisime gimines, senus pažįstamus, įgysime ir naujų pažinčių, nes bus tokių, kurie užsuks į šį pažmonį iš gana toli. Ta pačia proga pasigrožėsime dainų programa ir pasiklausysime prakalbos, nušviečiančios šių dienų svarbiuosius darbo žmonių reikalus, kurią pasakys vienas iš Laisvės redaktorių.

Lai visi keliai veda į Laisvės naudai išvažiavimą.

Laisvę Mylintis.

Akron, Ohio

Visi laukia rugpjūčio 28 d., kuomet čia įvyks didysis metinis Akrono Darbininkų Piknikas. Piknikas įvyks Winter Green Ledges. Pikniko programa bus nepaprastai įvairi, ją sudarys tautinių grupių mėgėjai. Valgiai taip pat bus įvairiausių tautų.

Lietuviai kviečiami dalyvauti. Važiuoti į pikniką reikia keliu No. 261, arba Wooster Extension. **Rep.**

Montello, Mass.

Liuosybės Choras prirengia vieną jaunuolę, Aldoną Wallen, vasarinei meno mokyklai, kuri prasidės rugpiūčio 7, Worrcester, Mass. Tam tikslui jau yra išplatinta nemažai tikietų, kuriuos išleido mokyklos komitetas. Taipgi tam tikslui yra rengiama draugiška parė, kuri įvyks rugpiūčio 6 d., Lietuvių Tautiško Namo Parke, pradžia 7 valanda vakare. Prašom visus vietinius ir apylinkės lietuvius dalyvauti parengime.

Kaip girdėjau, Aldona rengiasi į mokyklą ne juokais, ims kursus muzikos ir chorvedystės (chorų instruktoriaus). Taipgi reikia priminti, kad ant rytojaus, 7 rugpiūčio, tam pačiam parke yra rengiamas piknikas Lietuvių Darbininkų Susivienijimo pirmos apskrities. Kitų kolonijų kuopos turėtų rengtis prie skaitlingo dalyvavimo šiame piknike ir tam pušyne praleisti smagiai laiką. **G. š.**

Washington. — Neoficialiai pranešama, kad Trumano valdžia jau dalinasi tūlais atominiais sekretais su Anglija, nelaukiant Kongreso nutarimo.

London. — Anglijos iždo sekretorius sakė, Anglijai dar per 15 metų reikės Amerikos dolerių.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

lo žmogaus pastabą apie Jones Beach — maudynes, priklausančias New Yorko valstijai.

Žmogus stebisi, kaip ten gražiai susitaiko juodi ir balti, kaip ten pavyzdingai šimtai tūkstančių žmonių kasdien maudosi arba šildosi saulėkaitoje.

Tiesa!

Tai galima visur padaryti, jei būtų imtasi reikiamų priemonių. Taip buvo galima padaryti ir Washingtone ir St. Louise.

Bet ne! Paminėtų miestų valdžios ten buvo atidariusios negrams duris į miestavus prūdus, bet kai keli baltieji šovinistai užpuolė negrus, — valdžios atsisakė daugiau negrus įleisti.

Užuot sudraudus, suvaldžius mušeikas, tų miestų administracijos jiems nusileido, vėl pasilaikydamos džimkrovizmą!

Roma. — Italijos Komunistų Partija išaugo jau iki 2,242,719 narių.

Vaistas "AZIVA"

No. 1. — Šis vaistas geras nuo nudegimo.

Nusideginus reik pamirkyti skepečiukę į vaistą ir kloti ant skaudamos vietos. Kartoti kol sustos skaudėti. Didelė bonka, $1.59. Mažesnė $1.35.

No. 2. — Šis vaistas geras nuo pūliuojančių žaizdų.

Turint pūliuojančių skaudulių, reikia pamirkyti tyrą skepečiukę ir uždėjus ant skaudulio palaikyti 1 valandą. Pakartoti 2 ar 3 kartus arba kol sustos skaudėjus.

Bonka $1.59. Mažesnė, $1.35.

No. 3. — Šis vaistas geras nuo įkių skaudėjimo.

Kada turite akyse karšti atsigulus aukštieninku įleiskit lašą vaistų ir užsimerkę palaukit dvi minutes. Tada bus gerai. Atkartoti kas 2 valandas, kol sustos sopėti.

Kaina 95c

No. 5. — Šis vaistas geras nuo plaukų ir galvos niežėjimo.

Jei galvą niežti, vartok šią pomadą taip: paimė 3 lašus ant delno ir trink kokias 2 minutes. Sustabdo niežėjimą ir žmogus jaučiasi gerai Bonkutė — $1.59.

Užsakymus duodant, įdėkite money orderį ar čekį, ar pinigus į voką ir siųskite sekančiu antrašu:

J. MACHINSKAS,
295 Silver St., So. Boston 27, Mass.

Šie vaistai yra skelbiami per Amberlando Radio pusvalandį.

PAJIEŠKOJIMAI

Man reikalinga moteris, nes vienam sunku užlaikyti namus ir biznis prižiūrėti. Rašykit šiuo adresu: Baronas, 11059 Dodge Rd. 2, Van Dyke, Mich.

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 141 kuopos susirinkimas įvyks liepos (July) 30, pradžia 7 val. vakare, vieta 143 Pierce St. Visi nariai yra prašomi dalyvauti susirinkime, nes turėsime labai svarbių dalykų aptarimui. — J. M. (173-174)

MONTELLO, MASS.

Lietuvių Literatūros Draugijos 6 kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, rugpiūčio 1-mą, Liet. Taut. Namo kambariuose, pradžia 7:30 val. vakare, visi nariai malonėkite ateiti į laiką, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Draugiškas vakaras; paramai menininkų vasarinės mokyklos įvyks August (rugpiūčio) 6-tą, pradžia 7 val. vakare, Liet. Taut. Namo Parke. Rengia Liuosybės Choras.

Liet. Darb. Susivienijimo 1-sios Apskrities metinis piknikas įvyks rugpiūčio (August) 7-tą, Liet. Taut. Namo Parke, pradžia 1-mą val. po pietų. Vietinius ir iš apylinkės lietuvius kviečiame į aukščiau nurodytus parengimus. Turėsite sau malonumo ir paremsite organizacijas. — Geo. Shimaitis. (173-174)

PHILADELPHIA, PA.

Veikiančio komiteto susirinkimas įvyks trečiadienį, rugpiūčio 3-čią, pradžią 7-tą val. vakare, Liaudies name, 735 Fairmount Ave.

Toje pačioje vietoje, 8-tą val. vakare įvyks LLD 10-tos kuopos susirinkimas. Turime daug svarbių reikalų aptarti, todėl visi nariai malonėkite atėiti, nurodytu laiku. Svarbiausias dalykas tai Laisvės piknikas, kuris įvyks Rugsėjo 4-tą, prieš Labor Day, bus Crescent Picnic Grounds, 56 Cornell Ave., Gloucester Heights, N. J. Turėsime pasitarti prisirengimui prie pikniko ir kitais organizacijos reikalais. — Už valdybą, P. Puodis. (173-175)

Atsisuki radiją — girdi KINIJA!
Atsiskleidi laikraštį — KINIJA!
Nueini kur į susirinkimą — KINIJA!
Washingtone senatoriai ir kongresmanai turi ant lūpų — KINIJĄ!

Kas atsitiko, kad apie šalį, apie kurią taip mažai mūsų šalies spauda ir radio tekalbėdavo, dabar rėkiama be paliovos?

Dalykas yra didelis. Kinija šiandien yra gyviausias diskusijų klausimas visame pasaulyje. Kas apie Kiniją mažai težino, tas negali turėti geros nuovokos apie šių dienų bėgamuosius klausimus.

Iki šiol lietuviams buvo sunku savo kalboje plačiau ką sužinoti apie Kiniją. Dabar tas sunkumas jau palengvėjo. Turime lietuvių kalboje puikią brošiūrą, kuri duoda labai gerų informacijų apie tą milžinišką tautą. Ta brošiūra yra užvardyta:

Kinija Žengia į Laisvę

Parašė D. M. ŠOLOMSKAS.

32 pusl., kaina 20c.

Gera nuolaida platintojams.

Kiekvienas mąstantis žmogus privalo tuojau įsigyti ir perskaityti tą svarbią brošiūrą. Jei užsisakysite tik po vieną knygelę, malonėkite prisiųsti 25c. vertės U. S. pašto stampomis, nes kainuoja persiuntimas.

Užsisakydami adresuokite:

LAISVĖ
427 Lorimer Street — Brooklyn 6, N. Y.

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOŠEVIČIUS — Tel. EVergreen 4-8802

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių Direktorius

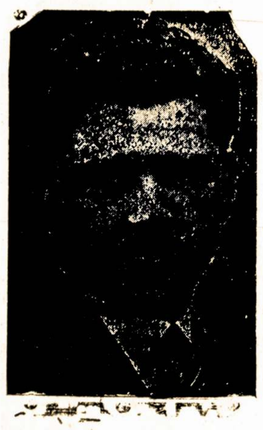

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Tel. AV. 2-4026
DR. JOHN REPSHIS
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
495 Columbia Rd.
DORCHESTER, MASS.

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 3966 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 148 Noble Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY CHARLES McERLEAN

NOTICE is hereby given that License No. GB 6073 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2611 — E. 12th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH MISTRETTA
Exec. Estate of Antonio Mistretta

NOTICE is hereby given that License No. GB 9853 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1168 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JACOB LEON

NOTICE is hereby given that License No. GB 10146 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 169 Irving Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY NIEHOFF

NOTICE is hereby given that License No. EB 1547 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1293 Bushwick Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.

WILLIAM J. KING &
EZRA MATHIS

NOTICE is hereby given that License No. EB 451 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 72 Sands Street, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.

ALEXANDER J. KAMINSKI

NOTICE is hereby given that License No. GB 10279 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 377 Flatbush Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH BLAU & MORRIS ELKIND
Slope Delicatessen

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST. Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6288

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TELEPHONE STAGG 2-5043
RES. TEL. HY. 7-3631

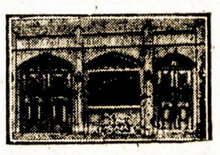

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. — BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Petrikai Išvyksta Atostogų

Dr. A. ir Margareta Petrikai sekmadienį išvyksta dviem savaitėm atostogų.

Juodu žada praleisti laisvalaikį Adirondack kalnuose, aukštutinėje New Yorko valstijos dalyje. Grįš rugpjūčio 14 dieną.

Vadinasi, ir Dr. A. Petrikos ofisas per dvi savaiti bus uždaras — atsidarys tik rugpjūčio 15 d.

Jonas ir Ona Kvartūnai Išvyksta Atostogų

Seni Central Brooklyno gyventojai Jonas ir Ona Kvartūnai išvažiuoja dviem savaitėm atostogų. Juodu važiuos į Chicagą pas savo sūnų. Ten praleis vakacijas ir plačiau susipažins su tuom garsiuoju Amerikos didmiesčiu.

Kvartūnai yra malonūs žmonės, jie čia, Brooklyne, turi plačių pažinčių su žmonėmis. Linkime jiems įsigyti malonių pažinčių Chicagoje ir linkime linksmai praleisti vakacijas. **Brooklynietis.**

Gaisre Rado Nužudytą Moterį

Užgesinus gaisrą, rasta nužudyta Mary Parker, apie 65 metų, gyvenusi 3 W. 128th St., New Yorke.

Kaimynai pasakoja, kad moteriškė retkarčiais paskolindavusi smulkias sumas pinigų jų reikalingiems, o kai kada ir apnakvindavusi pas save neturinčius kur pasidėti. Nežinoma, kokiu tikslu ji tai darydavusi — kad pagelbėti, ar kad pelnytis.

Jos butas išgriostas. Matomai, jame ieškota ir gal rasta turto, o blogdarybei paslėpti, butas padegtas trijose vietose. Tačiau gaisrą užgesino jos neapdeginus. Blogdariai dar neišaiškinti.

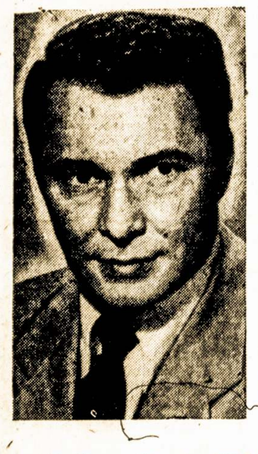

Barry Sullivan filmoje "The Great Gatsby," paskutinę savaitę rodomoje New Yorko Paramount Teatre. Scenoje Peggy Lee, ir kiti. Rugpjūčio 3-čią teatras pradės naują programą su "Rope of Sand."

Paminės Jurgį Dimitrovą

Rugpjūčio 1-mos vakarą, pirmadienį, Manhattan Center, New Yorke, rengiamas masinis mitingas paminėti Jurgį Dimitrovą, tarptautinį darbininkų vadą, kuris mirė liepos 1-mą.

Dimitrovas, žymus Europos darbininkų vadas, Hitlerio kilimo laikais visame pasaulyje paskilbo kaipo kovotojas prieš Hitlerį ir prieš jo rengiamąjį karą. Jisai hitlerininkų buvo Vokietijoje teisiamas taip, kaip dabar teisiami 12 amerikiečių darbininkų vadų New Yorke. Prieš Dimitrovą, kaipo stipriausį taikos gynėją, naciai buvo sufabrikavę kaltinimą, būk jis — jo vadovybėje — padegęs Reichstagą. Prieš Amerikos komunistus, kaipo vyriausius gynėjus taikos vakariniame kontinente, amerikietiškieji fašistai sufabrikavo kaltinimus, būk jie spėka ir prievarta norį nuversti valdžią.

Dimitrovo gyvybę anais metais išgelbėjo viso pasaulio darbininkų, įskaitant ir Tarybų Sąjungos gyventojų, reikalavimai jį išlaisvinti. Jis buvo paleistas iš belaisvės ir išvyko į Tarybų Sąjungą, likosi fronte kovotojų prieš fašizmą, už taiką.

Apie istorišką Dimitrovo nukaukavimą fašistų, pastatymą jų kaltinamųjų suole jam suruoštame teisme, apie to laikotarpio istorijos pamokas mums mūsų šiandieninėse sąlygose mitinge plačiai aiškins geri kalbėtojai—miesto kaunsilmanas Benjamin J. Davis, Daily Worker redaktorius John Gates, Labor Youth Lygos pirmininkas Leon Wofsy.

Persekiotąjį Negrą Išteisino

Masinė protesto kampanija prieš sumušimą ir įkaltinimą negro James O'Neal, Rockaways vadovaujančio darbuotojo, laimėjo jo išteisinimą specialių sesijų teisme praėjusį ketvirtadienį. Teisėjas Joseph V. Loscalzo išmetė bylą dėl nebuvimo įrodymų.

O'Neal, tenykštės masonų kuopos sekretorius, gegužės 2rą buvo sustabdytas gatvėje dviejų detektyvų, sumuštas ir areštuotas. Jį kaltino gemblerystėje. Sakėsi pas jį radę užrašų su numeriais.

Teisėjas teisme tuos numerius iššaukinėjo ir liepė O'Neal'ui juos užrašyti. Jis užrašė. Bet kada palygino rankraštį, pasirodė, kad tas detektyvų tariamasis O'Neal'o surašytas ir nuo jo buvęs detektyvų neva atimtas sąrašas esas ne O'Neal'o rankraštis.

Rankraštis, žinoma, buvo tiktai technikinė priemonė įrodymui nekaltumo. Kampanija, sako jos vedėjai, buvo tuo galiūnu, kuris privedė prie to parodymo teisme. Paprastuose nuotikiuose su negru, kuris neturi gynėjų, niekas tų detalių neieško, neklausia, net neprileidžia parodyti. Tad veik visuomet negrai būna nuteisiami einant juos areštavusio asmens liūdymu.

Ne tik subways liūliavo upeliukais nuo staigaus ir smarkaus lietaus praėjusį trečiadienį. Prie Grand Ave. ir Queens Blvd., už Maspetho, automobiliai "brido," puškavo per vandenį iki viršaus ratu. Ne visi išbrido, tūli buvo pasilikę naujame "ežere" nakvoti.

New Yorke įvykęs filmų technikų pasitarimas su filmų laboratorijų savininkais pakriko. Jei nesusitars, tikimasi technikų streiko pradedant rugpjūčio 1-ma. Sakoma, kad dėl jų streiko turėtų užsidaryti visi filmų teatrai.

Tammany Hall Paskyrė Savo Kandidatus

New Yorko demokratai, dabar vadovaujami Tammanės lyderio Carmine G. De Sapio, paskyrė savo kandidatus į City Council.

Svarbiausios lenktynės, žinoma, koncentruojama tuose distriktuose, kuriuose kandidatuoja komunistas kaunsilmanas Benjamin J. Davis. Tenai, 21-me senatoriniame distrikte, susidėjo visi reakcininkai — nuo dešiniausio iki kairiausio. Republikonai, Tammanė ir liberalų partija dirbsią bendrai tikslu nugalėti, prašalinti Davis'ą iš Miesto Tarybos.

Prieš Davis tammaniečiai pastatė Earl Brown, Time-Life reporterį, paskiausiu laikotarpiu (iki rinkimų) paskirtą atsakomuoju redaktoriumi laikraštuko Amsterdam News, turinčio tarp negrų daug skaitytojų.

Kiti penki jau paskirti tammaniečių kandidatais yra: Alfred F. Muscio 18-me, James J. Boland 19-me, Donald F. Menagh 20-me, John J. Merli 22-me, Samuel Davis 23-me senatoriniuose distriktuose, Manhattane.

Po panaikinimo proporcionalės balsavimų sistemos Miesto Tarybon atstovai renkami ne visos apskrities skale, bet remiantis senatoriniais distriktais. O tie distriktai, laukiant tokios balsavimams sistemos, politikierių buvo kartkartėmis dalinti ir perdalinti iš atžvilgio į tai, kaip galėtų sugrupuoti piliečių balsus į tokias grupuotes, kurios užtikrintų valdančiosios partijos laimėjimą.

Taigi, tokiose sąlygose išrinkti darbininkų atstovus Miesto Tarybon nebus lengva. Reikės daug ryžtingo ir koncentruoto darbo iš kiekvieno, kuris nori darbininkams gerovės.

Dėl Karščių Paleido Iš Raštinių

Ketvirtadienį po piet, kuomet mažai kas raštinėse bekalbėjo apie darbą, o daug kas — apie karštį, majoras O'Dwyer, kuris atostogaująs kur nors užmiestyje, telefonavo miestavųjų įstaigų viršininkams paleisti raštinių darbininkus namo nuo 2 v. Darbe likosi tik policistai ir gaisragesiai.

Daugelis privatiškų industrijų taipgi paleido darbininkus. Tūlos kitos susilaikė nuo visiško paleidimo, paskelbdamos po 10-15 minučių darbininkams pasilsio apmokamu laiku.

Reikalauja Atpildo už Sužalotą Grožę

Bronxietis Harry Krieger užvedė bylą prieš Mount Sinai ligoninę. Reikalauja atmokėti jo dukrai, dabar jau 18 metų merginai, $100,000 atlyginimo už sužalotą jos veidą. Jinai kūdikystėje buvusi paduota ton ligoninėn, gydyti. Bandę ją gydyti radiumu, bet tas taip sužalojęs jos veidą, jog ir dabar tebenešiojanti gilius randus.

Helicopterį Panaudojo Gyvybei Gelbėti

Ratui pavojingai sutriuškinus darbininko Barney Standeete kojį ant žuvininkų laivuko Bright Moon, atsišaukta į Coast Guard stotį pagalbos. Iš Floyd Bennett Field pasiųstas helicopteris su jo vairuotoju Fraser ir mechaniku Boone.

Nusileidęs iš helicopterio į laivą, Boone suteikė sužeistajam pirmąją pagalbą ir sutvarkė jo perkeldinimą iš laivo į helicopterį, kuriuomi jį tuojau nugabeno į Marine Hospital, Staten Islande.

Prašo Slaugių Talkos

New Yorko ligoninėms komisionierius Kogel atsišaukė į nedirbančias slauges grįžti darban, pagelbėti kovoje prieš vaikų paralyžių.

Mieste šį mėnesį nuo tos ligos jau mirė 14 žmonių, nuo pradžios metų 16. Bet mirtingumas yra tik mažąja dalimi tos ligos blogumo — didžiuma susirgusių ta liga pilnai nebepasveiksta, pasilieka sužalotais visam amžiui.

Fort Greene susiedijos parke vaikai turi savo daržėlį, kuriame jie rūpestingai, su pasididžiavimu, farmeriauja—auginasi sau daržovių ir gėlių.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja didelis fornišiuotas kambarys vyrui ar moteriškei. Yra visi moderniniai įrengimai. Patogus privažiavimas. Prašome kreiptis: Frank Černevičius, 57-23 63rd St., Maspeth, L. I., N. Y.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Anthony Grigalis
General Contractor
Stato naujus namus ir pertaiso senus sulig moderninės mados.

BUNGALOW EXPERTAI
Mes dabar statome daug bungalows. Duodame platų architektūros pasirinkimą ir pabudavojame stipriai ir patogiai gyvenimui. Kainos žemos.
Maliavojimu ir senų namų pertaisymu į moderniškus, esame pasižymėję kaipo ekspertai.
Klauskite mūsų aprokavimo arba patarimo dėl pertaisymo namų.
Prašome kreiptis:
63-26—53rd Drive
Maspeth, L. I., N. Y.
Telephone: NEwtown 9-3215

Diena pas Kriaučius

Liepos 30-ji (šiandien, šeštadienį) yra ta diena, kurią lietuviai kriaučiai susirinks pas save, o visi kiti lietuviai pas kriaučius. Ta šaunioji sueiga bus—

Lietuvių kriaučių 54-to skyriaus metiniame piknike Dexter Parke, 74-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Parkas—prie pat Elderts Lane stoties, ant BMT Jamaica linijos. Įžanga tik 50 c. Prasidės 2 val. Šokiams gros A. Pavidžio orkestras.

Veik Rekordiniai Karščiai Laikosi

Kelintoji iš eilės karšta diena, liepos 28-ji, buvo karšta —95.2 laipsnio karščiausiuoju laikotarpiu, tik trimis dešimtosiomis dalimis laipsnio mažiau už visų laikų žinomą karščiausią liepos 28-tą. Karščiausioji buvo 95.5, 1894 metais.

Penktadienio rytą tebebuvo karšta. Oro pranašai nežadėjo jokių pakaitų, apart būrelių lietaus su žaibais, kurie sukinosi virš New Yorko ir aplink taipgi jau kelinta diena.

SUSIRINKIMAI

RIDGEWOOD-BROOKLYN, N. Y.

LDS 103 kp. susirinkimas įvyks Rugpjūčio 2 d., 8 val. vak., Shapolo ir Vaiginio salėje, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y. Nariai dalyvaukit šiame susirinkime, užsimokėkit savo duokles ir gaukit naujų narių įrašyti. — P. Babarskas, prot. sekr. (174-175)

Pranešimas Dr. Milton Munzer's Pacijentams

Pasklido paskalai, kuriais norima įkalbėti, būk Dr. Milton Munzer esąs užmuštas nelaimėje.

Tiem paskalam nėra jokio pagrindo visiškai. Daktaras yra sveikas ir energingas nuo liepos 1949, ir dievo apveizdoje turi vilties pasilaikyti tokiame stovyje.

Dr. Munzer ilgus metus palaikė savo ofisą Williamsburge, buvo artimas Laisvės kaimynas. Dabar jis turi ofisą 1101 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas GL. 2-8087.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

"Gieda Gaideliai" Philadelphijon

Drg. R. Merkis Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatrui pranešė, kad philadelphiečiai nusitarė surengt J. Baltušio dramos "Gieda Gaideliai" pastatymą. Data—š. m. lapkričio 26-ta.

Tuoj tikimės gauti platesnių informacijų — apie rengėjus, salę, laiką, įžangą. V.

Sauso Niekas Neklauso

Į ligoninėms komisionieriaus Kogel atsišaukimą slaugių per dieną atsiliepė tik 11, o jam skubiai reikia 200, kad galėtų tinkamai aprūpinti susirgusius vaikų paralyžiumi. Tad jis prašė ir budžeto viršininkas Patterson sutiko pridėti po $1 mokesties dienai. Viso toms slaugėms mokės po $11 už dieną.

Turintiems Vaikų

Rugpjūčio 31-ji bus vaikų diena Jones Beach rezorte. Jaunesni 11 metų vaikai lenktyniuos plaukiojime, taipgi bus kontestai muzikantams, dainininkams, šokėjams, kalbėtojams, eilėsakiams. Ir bus kitų įvairumų. Pradžia nuo 1 valandos.

Linksmai ir naudingai praleis popietį tie, kurių tėvai išgalės juos ten nuvežti.

Priminimas

Aido Choro busas į Waterbury, Conn., išeis nuo Laisvės salės, kampas Lorimer ir Ten Eyck Sts., liepos 31-mos ryto 8:30.

Aidas tą popietį dainuos Dainų Dienos programoje, kur dalyvaus ir keli Naujosios Anglijos chorai. Visa kelionė kainuos $3.25. Kiek tilps, veš ir ne aidiečius.

Brooklyniečiai!

Važiuokite į philadelpiečių pikniką paramai dienraščio Laisvės!

Piknikas įvyks rugsėjo-Sept. 4-tą, prieš Labor Day šventę. Sugrįžę turėsite laiko poilsiui.

Iš Brooklyno važiuosime busais. Busai išeis 9-tą valandą ryto, nuo Laisvės salės, 427 Lorimer St.

Buso Bilietas $3.25 į Abi Pusi

Neatidėliokite ant toliau, nesivėlinkite įsigyti buso bilietą, nes iš anksto norim žinoti, kiek busų samdyti. Jau turime pasisamdę du busus, jei reikės galėsime gauti daugiau, bet turime žinoti iš anksto.

Tuojau kreipkitės į Laisvės ofisą ir gaukite buso bilietą.

Pavasarinis Medus

Bitininkas Končius prisiuntė troką pavasarinio medaus. Per geroką laiką Laisvė neturėjo medaus, dabar vėl turi.

Kvortinė bonka ----- $1.25
Pusė galiono ------- $2.00

Tuojau kreipkitės į Laisvės įstaigą ir gaukite šviežio medaus. Medus yra reikalingas jūsų sveikatai.
(Į kitus miestus nesiunčiame)

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Pasaulinė Premjera
Judis, kuris įsižavi jums širdin ... ir palieka ką tai labai, labai šilto atsiminimui.
LORETTA YOUNG — CELESTE HOLM
"Come To The Stable"
su Jūsų širdis įsimylės šį judį!
HUGH MARLOWE * ELSA LANCHESTER * THOMAS GOMEZ
Dirigavo Henry Koster - Pagamino Samuel G. Engel
Iš Clare Boothe Luce's apysakos. 20th Century Fox perstatymas.
RIVOLI Broadway ir 49th Street.

Matyk Naujausias Filmas! Išsivystančią Istoriją!
IZRAELIS MINI PIRMĄJĄ ARMIJOS DIENĄ.
TRUMANAS PASIRAŠO ATLANTO PAKTĄ.
50,000 DPs ATVYKSTA Į JUNGTINES VALSTIJAS.
PAGERBIAMA HOLANDŲ KARALIENĖ. — THIS IS AMERIKA SERIJA: "FRAUD FIGHTERS."
EMBASSY Broadway and 46th St.